

Izdaja odbor za informiranje in kulturno dejavnost
Železarne Ravne

Ureja uredniški odbor:
Jože Delalut, Alojz Janežič,
Marjan Kolar, Frančiška
Korošec, Ivanka Prisljan,
Jože Sater

Odgovorni urednik:
Marjan Kolar
Telefon 86 031, int. 304

Tiska ČGP Mariborski tisk
Maribor

Glasilo je po 7. točki prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS, št. 421-1/72 prosto plačila prometnega davka

Urejeni dohodkovni odnosi med TOZD – spodbuda za boljše delo

V Železarni Ravne smo z reorganizacijo, ki smo jo pripravljali več let, zlasti intenzivno pa v letu 1976, oblikovali iz prejšnjih treh temeljnih organizacij združenega dela in ene delovne skupnosti dvajset temeljnih organizacij ter tri delovne skupnosti. Čeprav bo nova organizacija pravno veljavna šele sredi leta, ko bodo z vpisom v sodni register urejene tudi vse formalnosti, pa smo novo organizacijo postopoma pričeli uveljavljati že z novim letom.

Zaradi boljše predstave o medsebojni povezanosti temeljnih organizacij v proizvodnem in poslovnem procesu si najprej poglobljevalimo organizacijo temeljne organizacije in delovne skupnosti v železarni.

Za enajst temeljnih organizacij osnovne dejavnosti je značilno, da je njihova dejavnost materialna proizvodnja izdelkov za trg. Te temeljne organizacije so: jeklarna, jeklolivarna, valjarna, kovačnica, jeklovlek, kalilnica, stroji in deli, industrijski noži, pnevmatični stroji, vzmetarna in rezalna orodja. Vsaka temeljna organizacija osnovne dejavnosti pa lahko proizvaja le v skupnem delu s temeljnimi organizacijami skupnih in spremljajočih dejavnosti.

IZ VSEBINE

- Kako izpolnjujemo gospodarski načrt
- Letošnja priznanja in nagrade najzaslužnejšim
- Komunisti pri razreševanju aktualnih nalog
- Ocenjevanje delovne uspešnosti delavcev
- Kdaj uveljaviti pokojnino
- Mnenja delavcev: O delu krajevskih skupnosti
- Za kaj so se odločili delegati samoupravne komunalne interesne skupnosti
- Pred fluorografsko akcijo
- Navlaka v naravi – kultura človeka
- Nove knjige
- Rekreativna in šport
- Mladi fužinar

Temeljne organizacije spremljajočih dejavnosti so: energija, transport, strojno gradbeno vzdrževanje in elektrotehnične storitve. Kot že ime pove, je njihova dejavnost nujna za nemoteno proizvodnjo izdelkov v temeljnih organizacijah osnovnih dejavnosti in je tako tudi njihovo delo vgrajeno v izdelke. Stroji in naprave potrebujejo energijo, potrebno je vzdrževati strojne in elektro dele in velike količine materiala je treba transportirati iz skladišč k strojem in nazaj na skladišča oziroma v odpremo.

Poleg naštetih temeljnih organizacij pa so deli delovne organizacije organizirani še v temeljne organizacije skupnih dejavnosti. Tudi delo teh temeljnih organizacij je vgrajeno v izdelke, ki jih proizvajajo temeljne organizacije osnovnih dejavnosti. Mednje prištevamo: kontrolo kakovosti, pripravo proizvodnje, raziskave in razvoj, komercialo ter družbeni standard. Iz imen posameznih temeljnih organizacij je razvidno, kakšno skupno dejavnost opravljajo.

Za opravljanje posebnih del za temeljne organizacije so oblikovane tri delovne skupnosti: DS za finance in računovodstvo, DS za kadrovske splošne zadeve in DS za gospodarjenje.

Medsebojna povezanost temeljnih organizacij v proizvodnem in poslovnem procesu je narekovala izoblikovanje in uveljavljanje takih dohodkovnih odnosov (nabavnih in prodajnih cen, delitev skupnega prihodka in dohodka ter svobodne menjave dela med vsemi deli v okviru delovne organizacije), ki naj bi zagotovili:

— da bodo vse temeljne organizacije imele interes zniževati stroške, povečevati produktivnost in proizvodnjo, izbirati ustrezen program itd. in da bo to istočasno interes vse delovne organizacije in družbene skupnosti;

— da bodo vse temeljne organizacije, ki bodo izpolnjevale plan in poslovale v mejah normativnih stroškov, imele možnost dosežati približno enake poslovne rezultate;

— da bodo imele vse temeljne organizacije interes izvažati donosne izdelke s čim večjim deležem vložnega dela ne glede na

to, po kateri fazi dela v okviru delovne organizacije ali izven nje se izdelek izvzi;

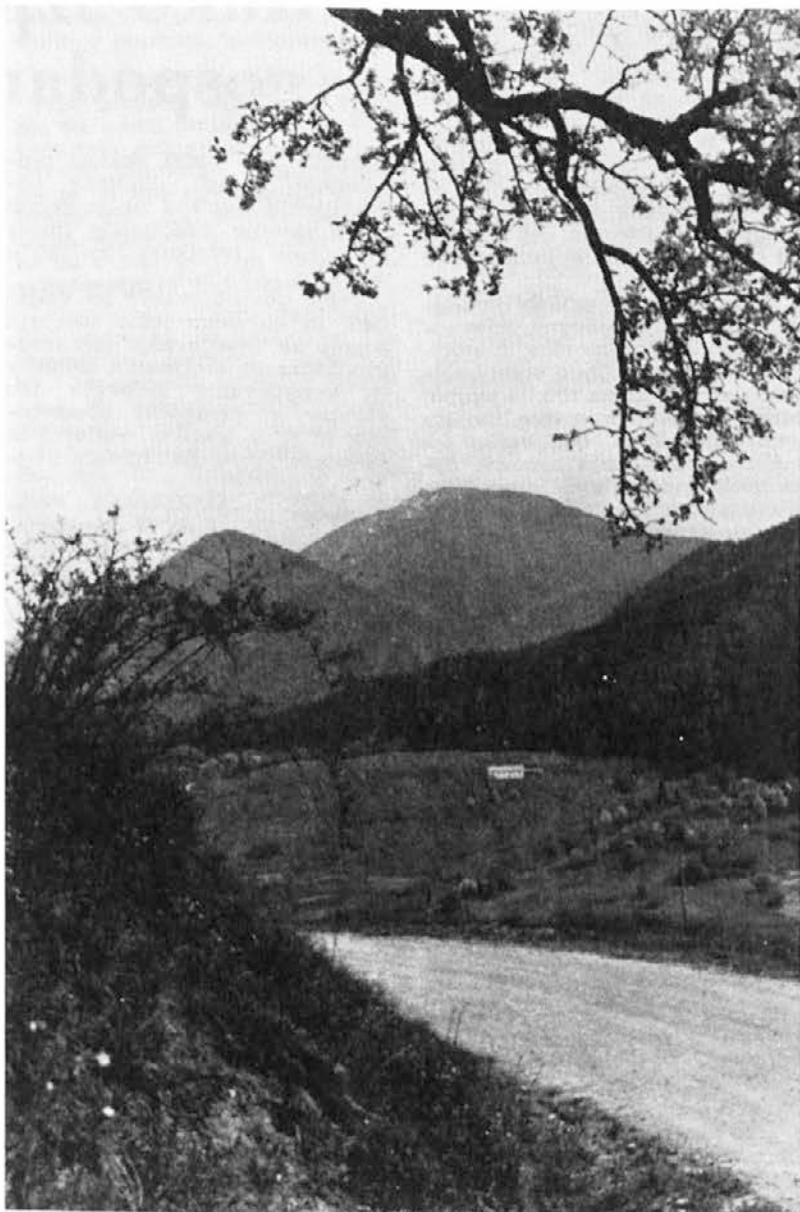
— da bodo imele vse temeljne organizacije interes združevati sredstva za nove naložbe v skladu s srednjeročnim planom razvoja;

— da bodo imele vse temeljne organizacije interes izdvojiti tolikšen del dohodka za skupne službe, ki bo zaposlenim v teh službah omogočil izplačilo OD in sredstev skupne porabe v skladu z načelom delitve po delu in po enakih osnovah in merilih, kot to velja za delavce v temeljnih organizacijah.

Značilnost temeljnih organizacij osnovnih dejavnosti je, da

vsaka proizvaja veliko število različnih izdelkov. Proizvodi iz iste temeljne organizacije so bodisi namenski za določen proizvod, ki se obdeluje naprej v drugi temeljni organizaciji ali izven delovne organizacije ali pa je njihova uporabnost širša in se uporabljajo kot vložek za različne izdelke v drugih temeljnih organizacijah in izven delovne organizacije. Večina temeljnih organizacij osnovnih dejavnosti prodaja namenske in druge izdelke ostalim temeljnim organizacijam v delovni organizaciji, na domačem trgu in v izvozu. Zaradi tako različnih proizvodnih in prodajnih poti smo se odločili

(Nadaljevanje na 2. strani)

Gora z leške strani

(Nadaljevanje s 1. strani)

da temeljne organizacije svoje proizvode in storitve prodajajo drugim temeljnim organizacijam osnovnih dejavnosti v naši delovni organizaciji po interno dogovorjenih cenah.

Interne prodajne cene izdelkov TOZD jeklarne se oblikujejo na osnovi predkalkulacij lastne cene (ki temelji na normativnih stroških) in tolikšnega odstotka akumulacije, kot ga letni gospodarski načrt predvideva v TOZD, ki jeklo kupujejo in predelanega prodajo.

Interne prodajne cene izdelkov, ki so namenjeni širši uporabi (paličasto jeklo, proizvodi črne metalurgije) so enake, kot jih dosegamo pri prodaji izven delovne organizacije, le da so znižane za objektivno nižje prodajne stroške.

Za interne prodajne cene namenskih izdelkov pa se temeljne organizacije, ki sodelujejo pri izdelavi, dogovarjajo na osnovi cene, ki jo zadnja temeljna organizacija lahko doseže na trgu izven delovne organizacije, in predkalkulacij lastne cene vsake temeljne organizacije. Tako dogovorjene cene morajo omogočiti vsaki temeljni organizaciji, da ob normalnem delu doseže približno enake rezultate.

Zato, da bi izpad dohodka zaradi manjše akumulativnosti izvoza enakomerno porazdelili med vse temeljne organizacije in da se usmeri ter pospeši izvoz tistih proizvodov, ki imajo največ vloženega dela in jih je mogoče prodati na inozemske trge vsaj po lastni ceni, so se temeljne organizacije dogovorile za interno izvozno premijo. Tista temeljna organizacija, ki ima v skupni prodaji večji delež izvoza, kot je poprečne celotne delovne organizacije, dobi ustrezen del premije od tistih temeljnih organizacij, ki izvažajo manj.

Prihodek, ki ga pridobi temeljna organizacija osnovne dejavnosti s prodajo proizvodov in storitev drugim temeljnim organizacijam v DO in izven nje, je skupni prihodek posamezne temeljne organizacije. Tega deli vsaka temeljna organizacija osnovne dejavnosti z vsemi temeljnimi organizacijami spremljajočih in skupnih dejavnosti, ki so s svojim delom sodelovale pri proizvodnji in je zato vrednost njihovega dela del skupnega prihodka.

Delež skupnega prihodka, ki ga dobi vsaka temeljna organizacija spremljajočih in skupnih dejavnosti iz skupnega prihodka temeljnih organizacij osnovnih dejavnosti, je odvisen od vrednosti prevzetih rezervnih delov in energije in s planom določenega odstotka skupnega prihodka za kritje vloženega dela in porabljenih sredstev.

Vse temeljne organizacije združujejo na podlagi posebnega sporazuma določen del doseženega dohodka za formiranje celotnega dohodka delovnih skupnosti.

Deleži iz dohodka se določijo na osnovi dogovorjenih del, ki jih morajo izvršiti delovne skupnosti ter števila in kvalifikacijske strukture delavcev, ki so za izvršitev potrebni. Tako oblikovan skupen prihodek mora delovnim skupnostim zagotoviti oblikovanje tolikšnih sredstev, ki po pokritju materialnih stroškov omogočajo izplačilo OD in sredstev

skupne porabe v skladu z načelom delitve po delu in po enakih osnovah in merilih, kot veljajo za delavce v temeljnih organizacijah. Razumljivo je, da je skupni prihodek in s tem tudi OD višji, če je dohodek v temeljnih organizacijah višji od planiranega in obratno.

Temeljne organizacije so se s samoupravnim sporazumom tudi dogovorile, da bodo združevale sredstva za nove naložbe. Na podlagi združevanja sredstev pridobijo pravico do deleža pri skupno ustvarjenem dohodku. S posebnim samoupravnim sporazumom se temeljne organizacije dogovorijo pri vsaki naložbi posebej za merila in osnove, po katerih se določa skupno ustvarjeni dohodek in njegova delitev med tiste temeljne organizacije, ki so sredstva združile.

Tako oblikovan sistem dohodkovnih odnosov motivira vse temeljne organizacije:

— k zniževanju proizvodnih stroškov in povečevanju produktivnosti, ker je iz teh dveh virov možno pridobiti povečanje dohodka in zadržati nizke cene,

— k izboljšanju tehnologije in kakovosti, izdelavi novih vrst izdelkov in spoštovanju dobavnih rokov, ker bo samo tako mogoče še naprej zadovoljevati kupce in

dobivati nova naročila ter s tem zagotoviti uspešno poslovanje in polno zaposlitev,

— k zniževanju zalog vloženega materiala, nedovršene in gotove proizvodnje, ker bodo temeljne organizacije gospodarile rentabilnejše,

— k optimalno možni povezanosti in soodvisnosti vseh temeljnih organizacij v okviru delovne organizacije za doseganje planiranih rezultatov,

— k takim investicijskim odločitvam, ki bodo v interesu vseh temeljnih organizacij in bodo z združenimi sredstvi hitro izvršene ter bodo hkrati tudi donosne,

— k organiziranju takih skupnih služb, ki bodo s svojim delom čim bolj zadovoljile potrebe vseh temeljnih organizacij.

V kratkem sestavku sem skušal prikazati dohodkovne odnose, kot smo jih začrtali s samoupravnim sporazumom. Tudi na tem področju je še vliko nedorečenega in smo med tistimi delovnimi organizacijami, ki orjejo ledino. Ko bomo pridobili določene izkušnje in ko bodo izšli tudi zakoni, ki naj bi urejali to problematiko, pa bomo verjetno še marsikaj dopolnili in izboljšali.

Z. J.

Kako izpolnjujemo gospodarski načrt

Aprila smo načrt skupne proizvodnje dosegli, količina odpremljenih izdelkov pa je zaradi nižje stopnje finalizacije (manj predelanih izdelkov) za 10% večja od planirane.

Večje povpraševanje po valjanem in kovanem jeklu ustvarja pogoje za povečevanje proizvodnje. Ustrezen asortiment izdelkov in prizadevanja delavcev teh obratov so omogočila proizvodnjo, ki je v jeklarni, valjarni in kovačnici presešla mesečni na-

črt. Obrat strojev in delov je prav tako dokončal večje količine izdelkov (predvsem stiskalnic) in se tako priključil obratom, ki presegajo načrtovano proizvodnjo. Vsi drugi obrati zaostajajo za načrtom. Razlogi za to so različni: od pomanjkanja naročil, spremenjenega asortimenta do neuskajenih kapacitet.

Zaradi večje odpreme je bila tudi planirana vrednost prodanih izdelkov presežena.

Proizvodnja v	% doseganja mesečnega načrta		% doseganja kumulativnega načrta	
	skupne proizvodnje	eksterne realizacije	skupne proizvodnje	eksterne realizacije
jeklarni	102,3	—	101,0	—
jeklolivarni	82,8	95,4	78,7	91,1
valjarni	100,3	114,6	100,9	112,3
kovačnici	104,6	118,5	98,9	111,4
jeklovleku	79,8	77,8	81,6	81,1
obratu strojev in delov	110,6	110,1	88,0	87,4
obratu industrijskih nožev	40,8	77,0	75,0	71,2
obratu pnevmatičnih strojev	93,8	98,3	89,1	97,7
vzmetarni	90,0	70,0	81,2	78,3
TRO	86,4	124,1	92,0	117,6
Skupaj delovna organizacija	100,5	105,8	99,4	99,1

Z letošnjimi prvimi štirimi meseci smo glede izdelanih količin in obsega prodaje lahko zadovoljni, saj le za 0,6% zaostajamo za proizvodnim načrtom, planirano realizacijo pa smo celo presegli. Manj zadovoljni pa smemo biti s kvaliteto. V prvem kvartalu smo izdelali kar 22% več

izmečka kot lani v istem času. Zaradi večje proizvodnje je bilo mogoče delno povečanje sicer pričakovati, vendar le sorazmerno s proizvodnjo. Dejansko pa je v tem času izmeček v skupni proizvodnji porasel od 1,65% v lanskem letu na 1,94% in je sorazmerno za 17,6% večji.

Delovna organizacija kot celota izpolnjuje načrt, posamezni deli pa so v velikem zaostanku. Predvsem obrati, ki naj bi v valjarni in kovačnici izdelano jeklo predelovali, zaradi neuskajenih kapacitet ne proizvajajo toliko, kot so predvidevali.

V preteklih mesecih je pomanjkanje naročil vplivalo le na proizvodnjo in prodajo jeklolivarne, za katero še vedno primanjkuje ustreznih naročil. V vseh drugih obratih pa so v letošnjem letu pogoji za izpolnjevanje planskih nalog veliko ugodnejši, zato bodo mesečni rezultati odvisni predvsem od dela celotnega kolektiva.

Z. I.

LETOŠNJA PRIZNANJA IN NAGRADE NAJZASLUŽNEJŠIM

Toliko priznanj in nagrad, kot jih je bilo podeljenih letos v naši občini, menda doslej še ni bilo. Tako je občinska konferenca SZDL Ravne na Koroškem na svoji svečani seji, ki je bila posvečena 27. aprilu, podelila šest srebrnih priznanj OF naslednjim tovarišem in tovarišici ter dvema krajevnima odboroma ZZZB NOB:

Mirku Kučuju z Leš, Angeli Samec-Tanji iz Mežice,

Maksu Večku — Urhu in Božu Radivojeviču z Raven, KO ZZZB NOV Črna, KO ZZZB NOV Kotlje.

Le nekaj dni pozneje, 29. aprila, pa je občinski svet ZSS Ravne na Koroškem podelil 17 posameznim sindikalistom srebrna priznanja ZSS in trem osnovnim organizacijam ZSS za dolgoletno delo. Prejeli so jih tudi naslednji naši delavci:

Karel Polanc, Ivan Kramer, Rudolf Kranjc, Ivan Kohlenbrand, Otmar Leš, Peter Stumberger ter osnovna organizacija sindikata industrijski noži.

Ob občinskem prazniku občine Ravne pa so bile 15. maja na svečani seji SO v Žerjavu podeljene tri nagrade in tri priznanja občine Ravne za leto 1977. Nagrade so prejeli:

Drago Vončina za osebna prizadevanja pri sistematičnem odpiranju delovnih mest in zaposlovanju žena v občini Ravne in za dolgoletno aktivno delo v družbenopolitičnih organizacijah.

Jože Pratekar, dipl. inž. agr. za osebna prizadevanja pri realizaciji kmetijskega razvojnega programa, pri preusmerjanju kmetijstva in saniranju družbeno kmetijske proizvodnje v občini Ravne, za razvijanje samoupravnih odnosov v delovni organizaciji in za družbenopolitično delo.

Franc Telcer za dolgoletno požrtvovalno delo pri organiziranju in utrjevanju planinske organizacije, za osebni prispevek pri gradnji planinske postojanke, pri organiziranju in dolgoletno uspešno vodenje gorske reševalne službe, za sodelovanje v reševalnih akcijah in za vzgojo planin-

skega in alpinističnega kluba v občini Ravne.

Priznanja so prejeli:

Kulturno umetniško društvo Šentanel za dosežene uspehe pri negovanju izvirne koroške ljudske pesmi, za ohranjanje ljudskih šeg in navad in za uspešno kulturno delo v kraju in občini.

Komanda obmejne enote Dragovgrad — karavle na območju občine Ravne na Koroškem za povezovanje z občani in predvsem z mladino, za sodelovanje

pri izgradnji cest, mostov in telefonov v obmejnih krajih ter nesebično pomoč ob elementarnih nesrečah v občini Ravne na Koroškem.

Gasilsko društvo Črna na Koroškem za uspešno prizadevanje pri varovanju splošnega ljudskega premoženja, za vsestransko pomoč ob elementarnih in drugih nesrečah v občini in za 90-let obstoja društva.

Iskrene čestitke!

F. Rotar

NAŠ INTERVJU:

Komunisti pri razreševanju aktualnih nalog

Doslej smo v Fužinarju o delu zveze komunistov že precej pisali. Tokrat pa smo za naš intervju izbrali sekretarja komiteja ZK v železarni Rudija Lepeja, ki je odgovoril na nekatera aktualna vprašanja, s katerimi se danes srečujejo komunisti.

»Tovariši sekretar, kako izpolnjuje ZK v železarni plan dela?«

»Prioritetna naloga komunistov železarne je bila samoupravna organiziranost. Pri ustanavljanju novih TOZD smo komunisti usmerili delo predvsem na tista ključna vprašanja, katerih razreševanje je zagotavljalo celovitost in učinkovitost našega organiziranja in sprožalo v njem samoupravne mehanizme. Tu smo bili deležni posebne družbenopolitične pozornosti, saj je bila v akciji »120«, ki jo je organiziral CK ZKS, naša železarna izbrana kot organizacija, v kateri se bo posebej preverjala uspešnost samoupravne organiziranja. Prav na tem področju smo v železarni dosegli velik uspeh, saj že imamo izdelano dokaj jasno dohodkovno povezavo ter družbenoekonomske soodvisnosti znotraj delovne organizacije. Nadaljnja naloga nas vseh pa je, da sedaj to, kar smo opredelili s sporazumi in pravilniki, uveljavimo v življenje in prakso.

Uspešno smo se vključili tudi v letošnje proslavljanje pomembnih obletnic, saj smo na OO ZK organizirali svečane sestanke, na katerih smo orisali zgodovinsko pot komunistične partije in prihod tovariša Tita na čelo partije. Skupno z družbenopolitičnimi organizacijami pa smo organizirali svečano proslavo, povezano z dnevom mladosti. V programu imamo tudi ocenitev samoupravne organiziranosti in uresničevanje zakona o združenem delu na vseh področjih. V ta namen je že imenovana strokovna politična komisija.

Vzporedno s temi usmeritvami pa nastopajo trajne naloge, katere bomo vključevali v delo komunistov skozi vse leto. Te bi bile: skupno organiziranje konkretnih oblik idejno-političnega izobraževanja, spremljanje notranje- in zunanje-političnih dogajanj, politike ZKS in ZKJ, uveljavljanje delavske kontrole, poudarek razvojnim in investicijskim programom v železarni, delitev dohodka in OD v smislu

nagrajevanja po rezultatih dela, boljši kvaliteti ter večji odgovornosti vseh struktur v železarni. Že konferenca ZK železarne je pokazala prav na tem področju veliko odprtih vprašanj, zato se bo treba lotiti dela sistemsko in strokovno v smislu zakona o združenem delu.

Rudi Lepej

Kot vidimo, je program dela ZK železarne obsežen in zahteven. Terja mnogo strokovno političnega dela in maksimalno odgovornost vseh komunistov, če hočemo te naloge uresničiti. Težko je oceniti, kako se bodo in do kakšne mere so se že realizirale nekatere od teh pomembnih družbenih nalog, saj smo šele na začetku našega dela. Poudaril bi samo, da v tem družbenem trenutku ob zakonu o združenem delu in ob zahtevi po nadaljnji stabilizaciji ni za ZK niti za družbenopolitične organizacije nobena dilema več o tem, kaj delati, temveč gre za vprašanje, kako delati. Odgovor na to pa je konkretno in učinkovito delo komunistov v TOZD, krajevni skupnosti in samoupravnih skupnostih.

»Kakšna je funkcija ZK pri oživiljanju novih TOZD?«

»Kot sem omenil, je samoupravna organiziranost v za-

ključni fazi. Zakon o združenem delu seveda terja mobilizacijo vseh strokovnih kadrov, samoupravnih organov ter družbenopolitičnih organizacij, da sprejete rešitve v najkrajšem času uveljavimo v praksi. Po ustanovitvi novih TOZD je najpomembnejše uveljaviti v prakso dohodkovne odnose med TOZD in delovnimi skupnostmi. Kot sem omenil, je imenovana komisija z nalogo, da oceni samoupravne sporazume, s katerimi so urejeni odnosi med TOZD in tremi skupnimi službami, kakšna je dohodkovna soodvisnost in povezava ter vse to preveri z zakonom o združenem delu. Rešitve in aktivnosti pa bomo obravnavali na OO ZK ter s tem dejansko uresničevali zakon o združenem delu v praksi. Analizirati bo treba, kako so izoblikovani kriteriji za stimulativno nagrajevanje in pridobivanje dohodka ter OD, posebno še, v kakšnem odnosu so delavci v skupnih službah pri pridobivanju OD glede na njihov stalež v uspehu TOZD, za katero delajo. Preveriti bomo morali, kakšna je samoupravna organiziranost skupnih služb. Moramo se ostresti vtisa, da morajo biti po številu in obsegu takšne, kot so danes. To so naloge, ki jih moramo vzpostaviti v naših akcijskih programih in jih tudi učinkovito razreševati. Te naloge pa bomo lahko uresničili le z aktivnim, odgovornim delom ter na ta način poživili obstoječe novo organizirane TOZD in s tem dosegli njihovo pozitivno poslovanje.

»Bili ste član teama za oblikovanje osebnih dohodkov. Vemo pa, da s tem samoupravnim sporazumom delavci železarne niso povsem zadovoljni. Kako gledate na to vi kot strokovnjak in sekretar ZK? Kaj menite, kako bo treba pristopiti k tej stvari, da se bo v čim krajšem času rešila v zadovoljstvo zaposlenih?«

»Samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnega dohodka je področje, kateremu smo res posvetili ogromno dela in časa, da smo ga dokončno sprejeli z namenom, da rešimo nekatere pomembne elemente delitve dohodka. Žal, kakorkoli so že težave strokovnega značaja, bo vsekakor treba sporazum razviti naprej, ker tak, kakršen je, v nekaterih elementih res ne vpliva pozitivno na nagrajevanje po delu, in s tem tudi ustvarja nezadovoljstvo. Vendar bi poudaril, da ne gre za popolnoma novo izdelavo pravilnika o delitvi OD, ampak le za spremembo nekaterih elementov sporazuma, ki v sedanji obliki niso vezani na stimulativno nagrajevanje. Prepričan pa sem, da smo v železarni s sprejetjem sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov dosegli velik uspeh. Ob sprejetju je sleherni delavec direktno sodeloval pri kreiranju posameznih kriterijev in meril. Zavedati pa se moramo, da naš kolektiv ni majhen, področje OD pa je za vsakega delavca jasno najbolj občutljivo, zato v nekaterih posameznih primerih lahko zavestno pričakujemo tudi nezadovoljstvo. Obenem pa se moramo prav na področju OD dosledno spopadati z iluzijo, da je moč razreševati osebni dohodek mimo delavca.

K razreševanju tega področja smo komunisti praktično že pri-

stopili. Cilj je jasen: obstoječi sporazum bomo v najkrajšem času analizirali ter konkretne elemente, ki niso vezani na stimulativno nagrajevanje, tudi zahtevali od strokovnih služb, da se odstranijo. Z drugo besedo: pravilnik o OD naj bo takšen, da bo stimuliral slehernega delavca za strojem ali pisalno mizo, obenem pa ne dopuščal izplačevanja osebnega dohodka za nekvadratno opravljeno delo. Spoprijeti se bomo morali z dejstvom, da brez kvalitetnega dela in boljšega poslovnega uspeha ne bomo smeli izplačevati večjega OD. To je sedaj naloga vseh komunistov in obenem obveznost, ki jo narekuje zakon o združenem delu.

»Znano je, kako dolgo se je delal ta samoupravni sporazum o OD. Odtlej pa smo v železarni slišali nekaj resnih mnenj, kako so nenehne pripombe med delavci vplivale na manj zavzeto in kvalitetno delo. Prav to pa nas nedvomno opozarja, da bomo le morali pohiteti z razreševanjem. Kaj menite vi o tem?«

»Na razreševanje teh vprašanj ne moremo in ne smemo čakati, saj nas zakon o združenem delu obvezuje, da do konca leta izdelamo oziroma v nekaterih elementih spremenimo že prej omenjeni sporazum o osebnih dohodkih. Soglašam, da se je pri obravnavi samoupravnega sporazuma nekoliko preveč razpravljalo, premalo pa iskalo sistemskih rešitev, zato se je tudi sprejetje sporazuma precej zavleklo. Takšne razprave pa so obenem tudi precej vplivale na manj kvalitetno delo. Za takšno stanje pa moramo tudi komunisti prevzeti del kritike, saj smo v prvi vrsti odgovorni, da bi v danem trenutku pristopili k sistematičnim rešitvam oziroma jih zahtevali od strokovnih služb. To pa nas seveda opozarja in obvezuje, da na tem področju vključimo maksimalni napor za razreševanje oziroma dodelavo pravilnika o delitvi dohodka in osebnega dohodka.«

Franc Rotar

Ob praznikih

Ocenjevanje delovne uspešnosti delavcev

Ugotavljanje uspešnosti slehernega dela in njegovo pravilno vrednotenje sodi nedvomno v ospredje naših družbenih prizadevanj kot bistveno merilo za nagrajevanje po delu. Ustrezni rezultati pri vrednotenju uspešnosti dela so vidni predvsem na področju proizvodnega dela, ki je vključeno v sistem nagrajevanja »po normi«. Tu je udeležba delavca v delitvi OD zelo približna njegovemu dejanskemu delovnemu prispevku, čeprav tudi »norma« ne pove vse vrednosti delavca za kolektiv, saj npr. delavec, ki je sicer zelo produktiven, zaradi nediscipliniranosti, sporov, negospodarnega obnašanja itd. v celoti kvarno vpliva na svoje sodelavce in njihovo produktivnost.

Povsem neustrezno pa je stanje glede ugotavljanja in vrednotenja uspešnosti dela na področju administrativnih, tehničnih, vodstvenih in drugih del, ki so vključena v sistem nagrajevanja »po času«. Na teh delovnih mestih, kjer s časovnimi in fizičnimi kazalci ne moremo ugotavljati uspešnosti dela, se delovni čas uporablja kot edino merilo. Če primerjamo obe skrajnosti, vidimo, da delavcem, ki delajo normirana dela, postavljamo delovne obveznosti in s tem tudi vrednost OD v minutni natančnosti, drugim delavcem pa ugotavljamo ter merimo kvaliteto dela predvsem s prisotnostjo na delu, pri čemer razlike v sposobnosti, znanju in marljivosti (faktorji, ki vplivajo na kvaliteto, količino in čas dela) niso bile vključene v sistem vrednotenja delovne uspešnosti kot merilo za delitev OD. Pri tem pa je pomembno tudi poudariti, da je vrednotenje delovne uspešnosti izrazitega pomena tudi na delovnih mestih »po času« predvsem iz dveh razlogov:

— ta delovna mesta so po številčnosti vse bolj prisotna in zajemajo celotno neproizvodno sfero, močno pa so prisotna tudi v sami proizvodnji;

— v skupino »po času« sodijo tudi vsa strokovna, tehnična, znanstvena in vodilna delovna mesta, kjer je dejanska uspešnost dela posameznika izrazitega širšega kolektivnega in družbenega pomena.

»Delaš ali ne delaš, plača je tako ista«, se prav pogosto sliši med nami. Taka miselnost nam bo postala tuja, takoj ko bomo izdelali strokovno čimbolje pripravljeno oceno delovne uspešnosti, ki bo odraz sistematičnega opisovanja in ocenjevanja različnih lastnosti, vedenja delavcev, količine in kvalitete dela in začeli z ocenjevanjem. Da vsi delavci ne dosegamo pri delu enake kakovosti in količine in da nimamo enakega odnosa do dela, je dejstvo. Zato je neupravičeno, da bi vsem delili relativno enak osebni dohodek ter tako podpirali samozadovoljstvo, hkrati pa dušili delovno vzpodbudo pri delavcih, ki vložijo v delo več osebnega znanja, truda in marljivosti. Pa tudi načelu delitve OD po delu se bomo tako še najbolj približali.

Osnovni princip vsakega ocenjevanja uspešnosti dela je, da se v vsebino ocene vključijo samo tiste karakteristike delavca, ki se kažejo kot konkretne oblike obnašanja v sedanosti, tako da jih ocenjevalec lahko opazuje, analizira in oceni, ne pa predvideva oziroma ugiba. Ocena delavčeve delovne uspešnosti se mora nanašati na delavčovo delo za čas ocenjevanja, pri čemer je izključena vrednost delovnega mesta.

Karakteristike, ki sestavljajo ocenjevalno lestvico, so lahko različne tako po vsebini kot po številu. V naši organizaciji smo se odločili za tri: kakovost dela, kvaliteta dela in pripravljenost za delo.

Vsaka karakteristika, ki jo opazujemo in ocenjujemo kot kvaliteto, ima svojo zgornjo in spodnjo mejo, znotraj katerih obstaja veliko število različnih stopenj; v našem primeru smo se odločili za pet stopenj, kar omogoča zadovoljivo razlikovanje delavcev, obenem pa ostajajo v mejah zadovoljive občutljivosti ocenjevalca, seveda pa je poleg števila kategorij pomembna še definicija same karakteristike — vsako je potrebno jasno razčleniti, tako da vsak ocenjevalec ve, kaj mora oceniti.

Karakteristike za ocenjevanje delavčeve uspešnosti pa ne morejo biti za vsa dela enake. Za strokovne delavce, od katerih zahtevamo kreativno delo, vodenje delovnih procesov, administrativna dela in podobno, ne moremo uporabljati enakih meril. Tudi po imenu ista karakteristika, ki jo uporabljamo za ocenjevanje teh različnih del, mora imeti za posamezno vrsto dela različne dimenzije oziroma različno notranjo vsebino.

Nesistematično, ustno dajanje ocene na hitro, brez upoštevanja karakteristik ni dopustno, saj vemo, da tudi še s tako dobro izdelano in preverjeno metodo ocenjevanja ni mogoče doseči popolnoma objektivne ocene, kajti ocenjuje človek, zato so v oceni prisotni tudi osebni činitelji ocenjevalca, ki oceno še bolj popačijo, če karakteristike niso dovolj točno definirane in če ocenjevalci z metodo ocenjevanja niso dovolj seznanjeni, seznanjeni pa morajo biti tudi z vsemi napakami, ki so pri ocenjevanju stalno prisotne, saj se je le tako možno napakam »zavestno« v večji meri izogniti.

O ocenjevalni lestvici kot o merskem instrumentu govorimo le tedaj, če zadostimo določenim pogojem, ki morajo sloneti na dobljenih rezultatih. Katere so najvažnejše lastnosti take lestvice?

Veljavnost — instrument je veljaven, če res meri tisto, kar mislimo, da meri. Pri oceni delovne uspešnosti moramo zajeti samo tiste lastnosti, ki so za delovno uspešnost pomembne.

Zanesljivost — instrument je zanesljiv, če nam daje ob večkratnem merjenju iste rezultate. Pri ocenjevanju delovne uspešnosti je velika nevarnost, da do istih rezultatov pri ponovnem ocenjevanju ne pridemo, ker je

ocena pogojena v veliki meri s subjektivnimi lastnostmi ocenjevalca.

Občutljivost — instrument je občutljiv, če je sposoben dobro meriti razlike med pojavi, ki so predmet merjenja, kar pomeni, da je treba ugotoviti razlike med delavci, saj je nedvoumno, da pri delu nismo vsi enaki (ne smemo vse ocenjevati kot dobre, povprečne ali slabe).

Objektivnost — instrument je objektivni, če so rezultati odvisni le od pojava oziroma objekta ocenjevanja, ne pa od osebne presoje ocenjevalca in drugih okoliščin — ocena mora biti odraz ocenjevane lastnosti, ne pa ocenjevalčeve lastnosti.

Kako doseči, da bi bile ocene to, kar od njih pričakujemo?

Najvažnejše je, da ocenjevalce seznanimo z napakami, ki so pri ocenjevanju prisotne in se jih največkrat niti ne zavedajo. Ocenjevalci morajo tudi zadostiti določenim pogojem, kot so: dobro poznavanje delavcev, ki jih ocenjujejo, dobro poznavanje dela, da se lahko odločijo, kako ga delavci opravljajo, dobro poznavanje pogojev, v katerih se delo opravlja. Ocenjevalec mora imeti tudi določene moralne kvalitete, ugled pri sodelavcih in seveda pravilen odnos do sodelavcev, ocenjevalci morajo biti dobro seznanjeni z metodo in tehniko ocenjevanja ter morda še s čim, kar je v tem razmišljanju bilo pozabljeno.

Katere napake so pri ocenjevanju najpogostejše v praksi prisotne?

Halo-efekt — to je zelo znan in pogost pojav pri ocenjevanju, pri katerem oceno določa ocenjevalčeva splošna stališča do človeka, ki ga ocenjuje. Če je to stališče ugodno, bomo človeka po vseh ocenjevalnih lastnostih ocenili visoko in narobe, kar opozarja na to, da lahko že ena sama »simpatična« ali »nesimpatična« poteza ocenjevanega delavca vpliva na vse ostale ocene, ki tako postanejo popolnoma zmaličene. Napaka kontrasta se kaže v težnji ocenjevalca, da ljudi ocenjuje nasprotno od sebe (npr. če je delaven, bo druge ocenil kot leni in podobno).

Konstantna napaka — je odraz relativno trajne lastnosti ocenje-

valca, ki v močni meri izkrivlja oceno, kaže pa se v tendenci, da se vsi ljudje ocenjujejo strogo, blago oziroma povprečno.

Napaka sličnosti — se kaže v človekovi težnji, da svoje lastnosti vnaša v druge ljudi, da jim pripisuje stvari, ki so njemu lastne (nedelaven ocenjevalec bo tudi druge ocenjeval kot take).

To je le nekaj najbolj tipičnih in pogostih napak, čeprav ocenjevanje bolega še za drugimi napakami, ki vsaka na svoj način zmanjšuje in izkrivlja dejansko oceno uspešnosti. Dejstvo je, da je v vsakodnevnih praksih ocenjevanje vedno prisotno v tej ali oni obliki, s prehodom na sistematično ocenjevanje pa se bomo vsem nevarnostim, ki jih ocenjevanje vsebuje, poskušali čim bolj izogniti.

Uporabnost ocene delovne uspešnosti je mogoče doseči le s pravilno izbiro metode ugotavljanja uspešnosti dela, s pravilno izdelanim postopkom ocenjevanja ter s pravilno uporabo ugotovljenih rezultatov, kar kaže na to, da je ugotavljanje uspešnosti dela zahtevno in odgovorno delo in da je že pri prvi oceni oziroma na začetku nemogoče doseči nje optimalno uporabnost in vrednost. Sistem ocenjevanja se mora zato nujno dopoljevati in prilagajati našim specifičnostim, postavljenim zahtevam ter smotrom ocenjevanja. Šele s sistematičnim spremljanjem in analiziranjem rezultatov ter učinkov ocenjevanja bomo lahko metodo in postopek ocenjevanja dopolnili, važno pa je, da se sedaj pri uporabi rezultatov zavedamo njihovih dejanskih vrednosti.

Pomembnost in s tem tudi čili vrednotenja uspešnosti dela vseh delavcev ni samo v merilu za delitev OD, temveč tudi v tem, da z ocenitvijo dosežemo večjo zainteresiranost slehernega posameznika za uspeh lastnega in skupnega dela. Poleg te motivacijske vrednosti pa so rezultati ocenjevanja uspešnosti dela zelo pomemben činitelj kadrovske politike, ki nam je v pomoč pri reševanju vprašanj izpopolnjevanja, napredovanja, imenovanja na odgovorna delovna mesta, ugotavljanja splošnega nivoja strokovnosti, analiziranja odnosov in podobno.

Jože Gruden

Kdaj uveljaviti pokojnino

Skupščina skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji je sprejela 17. marca sklep o valorizacijskih količnikih za preračunavanje osebnih dohodkov iz prejšnjih let na raven osebnih dohodkov v letu 1976 in sklep o najvišji možni pokojninski osnovi za leto 1977. Glede na to, da statut skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja dopušča zavarovancu, ki dopolni pogoje za starostno upokojitve, možnost izbire dneva upokojitve, bi rad na osnovi povprečnega osebnega dohodka v Železarni Ravne prikazal izračun obeh pokojnin, na osnovi katerega se bodo delavci lažje odločili za izbiro dneva upokojitve.

Pri izbiri dneva upokojitve gre za to, da lahko delavec sam odlo-

či, kateri dohodek se mu bo vštél v pokojninsko osnovo pri odmeri pokojnine oziroma kateri valorizacijski količniki se bodo uporabili. Če se odloči za upokojitve do 30. 6. 1977, se mu bo v pokojninsko osnovo vštél osebni dohodek, dosežen od 1. 1. 1967 do 31. 12. 1976, valoriziran s količniki pod A. Če pa se odloči za upokojitve po 1. 7. 1977, se mu bo v pokojninsko osnovo vštél osebni dohodek od 1. 1. 1968 do 30. 6. 1977 in uporabili količniki za valorizacijo pod B v spodaj navedenem primeru.

Možnost izbire dneva upokojitve v letu 1977 imajo samo delavci, ki bodo do 1. 7. izpolnili pogoje za starostno upokojitve, medtem ko delavci, ki bodo izpolnili pogoje za starostno upokojitve po

Leto	Povp. OD v ŽR	A		Povp. OD v ŽR	B	
		upok. do	30. 6. 1977		upok. do	1. 7. 1977
1967	870,00	x	386,9 = 3.211,27			
1968	962,00	x	353,2 = 3.397,78	962,00	x	408,0 = 3886,48
1969	1.167,00	x	306,7 = 3.579,18	1.167,00	x	354,4 = 4.135,84
1970	1.403,00	x	255,9 = 3.590,27	1.403,00	x	295,6 = 4.147,26
1971	1.654,00	x	214,3 = 3.544,52	1.654,00	x	247,6 = 4.095,30
1972	2.135,00	x	182,0 = 3.885,70	2.135,00	x	210,2 = 4.487,77
1973	2.423,00	x	157,1 = 3.806,53	2.423,00	x	182,5 = 4.421,97
1974	3.094,00	x	125,1 = 3.870,59	3.094,00	x	144,5 = 4.470,83
1975	3.769,00	x	100 = 3.769,00	3.769,00	x	115,5 = 4.353,19
1976	4.363,00	x	100 = 4.363,00	4.363,00	x	100 = 4.363,00
1977	4.730,00			4.730,00	x	100 = 4.730,00
100 % pokojn. osnova			= 3.701,78			4.309,16
85 % "			3.160,13			3.662,78

Tabela 1

1. 7. 1977, to možnost lahko izkoristijo šele s 1. 7. 1978, kolikor bodo v tem času še v delovnem razmerju, sicer pa se lahko upokojijo po 1. 7. 1977, s tem da se bodo upoštevali količniki in dohodek po primeru B.

Invalidski in družinski upokojenci nimajo možnosti izbire. Njim namreč določi dan upokojitve invalidska komisija običajno z dnem, ko so pozvani na oceno po IK oziroma ob dnevu nastanka zavarovanega primera (dan smrti zavarovanca). (Glej tabelo 1!)

Iz prikazanega primera obratna pokojnina je razvidno, da je pokojnina, uveljavljena pod A (do 30. 6. 1977), kar za 502,65 manjša kot pokojnina, uveljavljena pod B (po 1. 7. 1977). Res bo pokojnina uveljavljena pod A s 1. 1. 1978 usklajena z ekonomskimi gibanji. Vprašanje pa je, če bo ta usklajitev oziroma povečanje takšno, da bo doseglo raven pokojnine, uveljavljene pod B.

hodka v železarni Ravne. (Glej tabelo 2!)

Polna pokojnina (85 %), uveljavljena do 30. 6. 1976 (v njej ni upoštevan poprečni osebni dohodek za leto 1976), je znašala 2536,95 din. S 1. 1. 1976 je bila usklajena z ekonomskimi gibanji, najprej povečana s količnikom 114, pozneje pa še s količnikom 103 (2536,95 x 114 = 2892,12; 2892,12 x 103 = 2978,88).

Delavec, ki bi imel poprečni OD v Železarni Ravne in bi uveljavil pokojnino s 1. 7. 1976, je imel že takrat pokojnino v višini 3160,13 din.

S 1. 1. 1977 sta bili obe pokojnini usklajeni z ekonomskimi gibanji in sta znašali:

$$2978,88 \times 115,5 = 3440,60$$

$$3160 \times 115,5 = 3649,95$$

Pokojnina, uveljavljena do 30. 6. 1977, je kljub usklajevanju s 1. 1. 1977 še vedno nižja kot pokojnina, uveljavljena s 1. 7. 1977.

Leto	Povp. OD v ŽR	A		Povp. OD v ŽR	B	
		upok. do	30. 6. 1976		upok. do	1. 7. 1976
1966	874,00	x	341,6 = 2.985,58			
1967	830,00	x	309,3 = 2.567,19	830,00	x	386,9 = 3.211,27
1968	962,00	x	282,3 = 2.715,72	962,00	x	353,2 = 3.397,78
1969	1.167,00	x	245,2 = 2.861,48	1.167,00	x	306,7 = 3.579,18
1970	1.403,00	x	204,6 = 2.870,53	1.403,00	x	255,9 = 3.590,27
1971	1.654,00	x	171,3 = 2.833,30	1.654,00	x	214,3 = 3.544,52
1972	2.135,00	x	145,5 = 3.106,42	2.135,00	x	182,0 = 3.885,70
1973	2.423,00	x	125,6 = 3.043,28	2.423,00	x	157,1 = 3.806,53
1974	3.094,00	x	100 = 3.094,00	3.094,00	x	125,1 = 3.870,59
1975	3.769,00	x	100 = 3.769,00	3.769,00	x	100 = 3.769,00
1976				4.363,00	x	100 = 4.363,00
100 % pokojn. osnova			= 2.984,65			3.701,78
85 % "			2.536,95			3.160,13

Tabela 2

Procent povečanja sedaj še ne more biti znan, ker se še ne ve, kakšen bo porast osebnih dohodkov v SR Sloveniji v letu 1977 nasproti letu 1976. Znan in objavljen bo v uradnem listu nekje aprila 1978. Iz dosedanjih izračunov pokojnin in poznejših usklajevanj pa lahko sklepamo, da pokojnina, uveljavljena pod A, kljub poznejšim povečanjem ne bo dosegla višine pokojnine, uveljavljene pod B.

Naj za primerjavo prikažem, kako sta se obračunavali in pozneje usklajevali z ekonomskimi gibanji pokojnini, uveljavljeni v letu 1976, pred in po 1. 7. 1976. Obe pokojnini sta izračunani na osnovi poprečnega osebnega do-

Pri tem naj pripomnim, da je v poprečnem dohodku za leto 1977 upoštevano samo prvo trimesečje in da bo verjetno dohodek do 1. 7. 1977 še nekoliko porastel.

Milan Praznik

IZ STARE GRČIJE

Ni še reven, kdor ima malo, ampak tisti, ki mnogo želi.

Življenje je podobno straži, njegova dolgot tako rekoč en dan: komaj povzdignemo oči proti luči, že izročimo geslo drugim, ki prihajajo za nami.

Za kaj so se odločili delegati samoupravne komunalne interesne skupnosti

Tudi pri organiziranju samoupravnih interesnih skupnosti moramo izhajati iz načela svobodne menjave dela. Vsi občani naj samostojno, odgovorno, torej dejansko razpolagajo s pogoji in sredstvi svojega dela. Medsebojni družbenoekonomski odnosi med izvajalci in uporabniki naj se dosledno vzpostavljajo sporazumno, to je odgovorno. Samo tržne zakonitosti ne morejo biti izključna podlaga za usklajevanje potreb in dela, kakor tudi ne za pravilno vrednotenje dela.

Samoupravna komunalna interesna skupnost je mesto sporazumevanja o svobodni menjavi dela in hkrati mesto, kjer se za komunalno gospodarstvo oblikujejo tudi širši sistemi vzajemnosti in solidarnosti. Kako se komunalno gospodarstvo organizira, je posebnega pomena politični dogovor v občini.

V občini Ravne so se delegati odločili, da se ustanovi samoupravna komunalna interesna skupnost za celotno komunalno dejavnost v občini. Družbeni dogovor o izhodiščih za ustanovitev samoupravne komunalne interesne skupnosti je bil podpisan 17. junija 1975. leta. Podpisniki ugovarjajo, da se naj samoupravna komunalna interesna skupnost ustanovi za tiste dejavnosti, ki bodo zadovoljevale potrebe večine porabnikov komunalnih uslug v naši občini. Te dejavnosti so naslednje:

- oskrba naselij z vodo in industrije z industrijsko vodo,
- odvajanje ter dispozicija odpadne in padavinske vode (kanalizacija),
- javna razsvetljava,
- oskrba naselij z električno energijo,
- oskrba naselij s telefonskim omrežjem,
- oskrba naselij s plinom,
- oskrba naselij s toplotno energijo,
- oskrba naselij z javnim mestnim prometom,
- vzdrževanje čistoče na javnih površinah v naseljih,

— odstranjevanje smeti in odpadkov iz zgradb ter vzdrževanje javnih sanitarij (javna snaga),

— javna površina ulic, trgov ter lokalnih in nekategoriziranih cest na območju skupnosti,

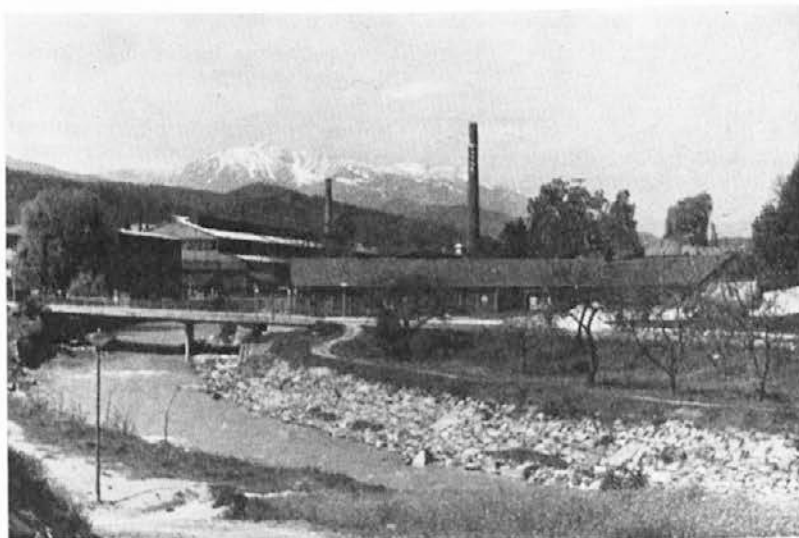
— površine v parkih, nasadih, drevoredih in zelenicah ter primestni gozdovi s posebnim namenom,

- stavbna zemljišča,
- otroška igrišča,
- vzdrževanje pokopališč, spomenikov ter pogrebne službe,
- javne tržnice,
- organiziranje in vzdrževanje javnih parkirišč,
- vzdrževanje varstvenih pasov in rezervatov,
- vzdrževanje kafilerij,
- urejevanje stavbnih zemljišč,
- druge dejavnosti posebnega družbenega pomena.

Samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne komunalne interesne skupnosti je bil podpisan dne 25. 11. 1976. S tem so se delovni ljudje občine Ravne odločili, da bodo po načelu vzajemnosti in solidarnosti uresničevali in usklajevali svoje interese ter organizirano zagotavljali zadovoljevanje svojih potreb s področja komunalne oskrbe in komunalnih dejavnosti.

S 1. januarjem 1977 je samoupravna komunalna interesna skupnost občine Ravne tudi pravno veljavno pričela z delom.

Iz zapisnikov sej skupščin (delegati obeh zborov so zasedali že trikrat) izvršilnega odbora ter odborov za posamezna področja dela je razvidno, da je samoupravna komunalna interesna skupnost občine Ravne zaživela tako, kot jo narekuje ustava in zakon o komunalni dejavnosti posebnega družbenega pomena. Z ustreznimi akti se pripravljata takšna sistemska rešitev, da bodo lahko občani kar najbolj neposredno uresničevali samoupravne pravice in interese s področja komunalne oskrbe oziroma komunalnega gospodarstva v naši občini nasploh.

Bo čisto brez dimnikov lepše?

Na 2. skupščini samoupravne komunalne interesne skupnosti so delegati namenili za komunalno dejavnost v občini Ravne za leto 1977 60.637.227,17 din, in sicer namensko za investicije, vzdrževalna dela in rekonstrukcije posameznih komunalnih objektov. Dohodki samoupravne komunalne interesne skupnosti občine Ravne so planirani predvsem iz dohodka inkasa vodarine, prispevka za uporabo mestnega zemljišča, komunalnega prispevka, inkasa za toplovod ter kreditov v naslednjih višinah:

1. Sredstva, prenesena iz preteklega leta 2.582.227,17

3. Iz proračuna skupščine občine Ravne 165.000

4. Od delovnih organizacij
a) doh. od plač. porab ind. vode 21.000.000

b) sofinansiranje za gradnjo toplovoda 7.400.000

c) prispevek za uporabo mestnega zemljišča 5.000.000

d) komunalni prisp. 9.000.000

e) Železarna Ravne, plač. por. pitne vode 1.500.000

f) Rudnik Mežica, pl. por. pit. vode 1.300.000

5. Od drugih org. in občanov

a) inkaso za centralno ogrevanje 4.900.000

b) pristojbine na cestno motor. vozila 2.000.000

c) dohodek od prodanega pogonskega goriva 800.000

d) 50% inkasa za pitno vodo pri KS 1.000.000

7. Od anuitet odpr. investicijskega sklada SO 890.000

9. Od prejetih kreditov 3.000.000

14. Drugi dohodki 100.000

15. VSA SREDSTVA SKUPAJ: 60.637.227,17 din.

Namenski kredit za gradnjo toplovoda Sance v višini 3.500.000 dinarjev nam je obljubila Ljubljanska banka Slovenj Gradec, za kar smo že predložili vso potrebno tehnično dokumentacijo. Odobritev kredita pričakujemo v kratkem.

V terminskem planu izvajanja del so objekti prikazani po dejavnostih, in sicer:

1. **Za javno snago** je namenjenih 986.000 din. Sredstva so porazdeljena po krajevnih skupnostih namensko za pokritje stroškov za vzdrževanje javnih zelenic in parkov. Zneski v oklepajih so planirani za pokritje izgub nekaterih dejavnosti v krajevnih skupnostih, npr. odvoz smeti, vzdrževanje smetne jame, čiščenje ulic in cest itd. Iz analiz in podatkov krajevnih skupnosti je bilo ugotovljeno, da izkazuje krajevske skupnosti različne stroške določenih dejavnosti. Tako npr. pri odvozu smeti KS Ravne in Prevalje prikazujeta izgubo, KS Mežica in Črna pa celo dohodek.

2. **V pokopališki dejavnosti** sta predvideni dve večji investiciji, in sicer sofinanciranje mrliške veže v Mežici in ureditev parkirišč ter razširitev pokopališča Barbara. Za pokopališče Kotlje bo izdelan projekt za ureditev in razširitev.

3. **V odboru za elektroenergijo** je predvidenih 800.000 din na-

menško za pokritje stroškov javne razsvetljave v vseh krajevnih skupnostih ter sofinanciranje elektro omrežja Jazbina. Ugotavljamo namreč, da imamo v občini še kmetije, ki si svetijo s petrolejkami in nam to najbrž ne more biti v ponos.

4. **Odbor za cestno dejavnost** si je zastavil v letošnjem letu obsežen plan. 16.112.000 din je seštevek vseh zastavljenih investicij in rekonstrukcij. Kot največjo investicijo predvidevamo pločnike od starega pokopališča Anton do Dobje vasi. Za cesto Reht je Cestno podjetje Maribor odobrilo kredit v vrednosti 2.000.000 din. Na Ravnah je nujno pristopiti k preplastitvi določenih cest, kjer je bil položen le grobi asfalt. Cesta Šentanel terja fini sloj asfalta, vendar bomo k delu pristopili šele takrat, ko bodo izvajalci rekonstrukcije ceste sanirali in popravili vdore na komaj zgrajeni cesti. Za rekonstrukcijo ceste Podpeca so delegati namenili 300.000 din, vendar se bodo dela lahko pričela šele takrat, ko bodo zasigurana tudi ostala sredstva. Investicijska vrednost je ocenjena na 1.000.000 din. Cesta Jamnica, to je odsek od odcepa Šentanel do Zvodnikovega mlina je nujno potrebna rekonstrukcije. Uredili naj bi makadamsko cestišče, in sicer s finančno soudeležbo kmetov in Lesne Slovenj Gradec.

5. **Odbor za komunalno opremljanje zemljišč** je predlagal skupščini samoupravne komunalne interesne skupnosti (ta je predlog tudi potrdila na 2. seji obeh zborov), da naj se iz sredstev komunalnega prispevka blokov v Črni, Mežici, Prevaljah in Javorniku gradi komunalna oprema po sprejetih zazidalnih načrtih. Preden se bloki vselijo, naj bo tudi njihova okolica dostojno urejena. Ne samo osnovno komunalno opremo (vodo, cesto, kanalizacijo) tudi otroškimi igriščem ter hortikulturni ureditvi bo potrebno posvetiti v bodoče večjo skrb. Tudi v individualnih naseljih so predvidena sredstva za izgradnjo komunalnih naprav: v Gonjah je predvideno asfaltiranje cest, na »Šancah 73« bo zgrajeno vodovodno omrežje, v »Kotljah 73« vodovod in kanalizacija, v zazidavi »Kotlje« organizirana gradnja plasti asfaltbetona ter zunanja ureditev kotlarne, v zazidavi »Stržovo« v Mežici je planirano asfaltno cestišče in kanalizacija.

6. **Odbor za vodovod in kanalizacijo**

Pred leti je skupščina občine Ravne v srednjeročnem planu sprejela program izgradnje vodovodnega omrežja v naši občini. V letošnjem letu je planirana izgradnja vodovoda Črna, in sicer iz zajetja Kavšak v Javorju.

Tudi cevovod v Heleni naj bi v letošnjem letu dokončali ter tako Helenčanom zagotovili zdravo pitno vodo iz zajetja Krofla izpod Pece. V kritičnem stanju je vodovod Poljana in Lokovica. Ta dva problema terjata takšno strokovno rešitev, da ne bo več vsakodnevnih sanitarnih opozoril, da je voda na Lokovici ali Poljani neprimerna. Ker pričakujemo že konec tega leta čisto Mežo (vsaj takšne so obljube Rudnika Mežica), je nujno izde-

V sadovnjaku

lati projekt za skupni kolektor vzdolž reke Meže ter čistilno napravo ob izlivu kanala iz Javornika.

7. **Odbor za toplovod** je pripravil predlog za gradnjo toplovoda Sance, kar predstavlja tudi največjo investicijo v letu 1977. Na toplovodno omrežje naj bi bil priključen vrtec Solzice, neposredna okolica Doma upokojenec ter 5 individualnih hiš pri vrtcu Marjetka. V gradnji je toplarna Kotlje, za katero so bila sredstva zagotovljena že v letu

1976 pred izdajo gradbenega dovoljenja.

Se na nekaj opozarjajo delegati obeh zborov samoupravne komunalne interesne skupnosti občine Ravne. Da je potrebno v naši občini tudi boljše vzdrževati in čuvati komunalne objekte ter gojiti komunalno kulturo.

Vodja strokovne službe samoupravne komunalne interesne skupnosti občine Ravne na Koroškem, Alenka Gorjanc, dipl. kom. inž.

AVTOBUSNI PREVOZI ŠOLARJEV

Maj ni samo mesec mladih, ampak tudi mesec šolskih izletov in ekskurzij. Danes, ko se že do Kotelj peljemo z avtobusom, so vsa taka poučna potovanja povezana s prevozi; ne samo pri nas, po vsem civiliziranem svetu.

Čeprav bo tale zapis objavljen šele 1. junija, pa je nastal v maju, torej v času, ko ne mine dan, da ne bi bil človek ganljivo opozorjen, da so mladi naša prihodnost, sreča, bodočnost, skratka: vse naokrog je mlado, dinamično, vse se giblje. Pa smo spet pri prevozi, pri izletih, pri avtobusih, ki prevažajo to našo mladino.

Berem, da pedantni Nemci (kdo bi drug?) resno nameravajo uzakoniti določila, kakšni naj bodo avtobusi za varen prevoz šolarjev. (Ne pozabimo: tudi pri njih pravijo mladini bodočnost itn.) Da bi bila stvar bolj prijemljiva, so predstavili javnosti nekaj prototipov.

Ti poskusni avtobusi so pobarvani belo, na sredini karoserije zunaj so oblepljeni s široko fosforescentno folijo, na vseh štirih vogalih pa imajo precej visoko vgrajene utripalke. Spregledati bi jih bilo utrip res težko.

Notranjost ima dve posebnosti: na vseh sedežih so varnostni pasovi, med šoferjem in potniki pa so vdelana nihajna vrata, ki se odpirajo navznoter, navzven pa ne. Otroci tako šoferja res ne morejo motiti, zavarovani pa so tudi za primer trčenja.

Ni znano, da bi se pri nas ukvarjali s podobnimi stvarmi, pa niti ne shtarimo, naj bi se.

Zadovoljni bomo že, če letos nobeden naših avtobusov, poln otrok, ne bo spet crknil na Vršiču, če bodo ob postankih na vzpetinah ročne zavore zategnjene in če bo za prevoz petih razredov po dolini na voljo več kot en krpan.

Namreč: zaradi naše bodočnosti, sreče itn. -k

MISLI

Obraz človeka spoznaš na svetlem, značaj v temi.

Demokracija je diskusija. Masaryk

Zmeraj je več tatov kot vislic.

Vsa nesreča je v tem, da so neumni tako samozavestni, pametni pa tako polni dvomov. B. Russell

Če 50 milijonov ljudi počne nekaj neumnega, je še vedno neumno.

A. France

Pijanci in otroci govorijo resnico.

Knjiga v roki je boljše kot televizijska antena na strehi.

Človeka spoznaš pri denarju, pijači in jezi.

Talmud

Ob dnevu samoupravljalcev

Prve oblike sodelovanja delavcev pri odločanju v podjetjih zasledimo že v začetku 19. stoletja, vendar pomeni prvi primer praktične uresničitve o delavskem upravljanju podjetij »Pariška kumuna« leta 1871, ki je obenem tudi prvi primer zmogovite socialistične revolucije v svetu. Tu je bil izvoljen tudi prvi delavski svet v zgodovini. Pariška kumuna je bila po 72 dneh zažigana v krvi in šele med 1. svetovno vojno ter takoj po njej so se spet v razvitejših evropskih deželah pojavili razni delavski odbori, tovarniški komiteji ipd., prek katerih so delavci vplivali na upravljanje v podjetjih. Ko pa so se razmere spet ustalile, je buržoazija pričela z odpravo takih oblik dela. Delavska kontrola in odločanje pa je praktično najbolj zaživel po prvi socialistični revoluciji in Sovjetski zvezi. Vendar pa zaradi dezorganiziranosti in razbitosti gospodarstva, predvsem pa po Leninovi smrti z nastopom Stalina je birokracija prevzela vajeti v roke. Znano je, da so organi delavskega samoupravljanja in kontrole nastajali v kriznih razmerah. Tako je tudi po II. svetovni vojni predvsem prek sindikatov v zahodnoevropskih državah zahteva po sodelovanju delavcev pri samoupravljanju podjetij. Tako imamo različne oblike sodelovanja delavcev pri upravljanju podjetij skoraj v vseh zahodnoevropskih državah, deželah v razvoju in socialističnih državah, ki so bolj ali manj razvite še danes.

Podobno kot delavski razred drugje po svetu se je tudi jugoslovanski delavski razred tako rekoč od ustanovitve Jugoslavije od razpada avstro-ogrške monarhije dalje boril za boljši položaj v družbi. Vendar je bil v stari Jugoslaviji položaj podoben kot drugje po svetu: čim bolj je buržoazija krepila svojo oblast, tem bolj je potiskala delavce v podrejen položaj, prepovedala napredne delovne organizacije itd.

Šele socialistična družbena revolucija, ki je bila v prvi fazi izvedena med NOB, je odprla resnične možnosti za uveljavitev delavskega razreda kot vladajočega razreda. Prve zameške samoupravljanja zasledimo že na prvih osvobojenih ozemljih leta 1941 v Srbiji, kasneje pa tudi drugod po Jugoslaviji. Seveda je bilo delovanje teh prvih samoupravnih organov tesno povezano z vojaškimi organi.

Obdobje od konca druge svetovne vojne do uvedbe samoupravljanja leta 1950 označujemo s pojmom »administrativni ali etatistični socializem«. Značilno zanj je, da je država s svojim aparatom opravljala vse temeljne funkcije tudi v gospodarstvu (plansko gospodarstvo). Načrtovanje in sredstva so bila centralizirana, podjetja pa so razvijala le proizvodno funkcijo.

Zakon o uvedbi samoupravljanja je bil sprejet leta 1950, in to na osnovi izkušenj s poskusnimi delavskimi sveti v nekaj sto podjetjih. Med razlogi, ki so privedli do tega koraka v razvoju družbe, so bile pomembne vsaj tri skupine dejavnikov.

1. Ideologija vodilne politične sile v družbi — KPJ. KPJ je v času NOB in še prej zasnovala tak program, ki so ga sprejeli in podprli široki sloji prebivalstva, sama pa je bila tudi organizacijsko sposobna, da ga izvede.

2. Drug razlog za uvedbo samoupravljanja so bile občutne notranje deformacije družbenopolitične ureditve, predvsem vedno obširnejši in močnejši sloj oblastvene birokracije. Vse bolj je postajalo občutno, da centralistični sistem ni sposoben spodbuditi pobude množic. Ni bilo pripadnosti in navdušenosti množic, kar je bilo značilno za povojna leta.

3. Zunanjepolitične razmere. Za povojno obdobje je značilna tesna politična in ekonomska naslonitev na SZ. Po letu 1948 pa je zaradi spora s Stalinom bila Jugoslavija postavljena v izredno težaven gospodarski položaj, saj ji je po blokadi skupaj z zahodnoevropskimi državami pretila ekonomska kriza in splošno pomanjkanje.

Te tri skupine so nastale hkrati, njihov vpliv pa se je medsebojno prepletal. V takih razmerah se je bilo nujno potrebno nasloniti na notranje sile, nujna je bila mobilizacija vseh ljudi, da bi premostili nastale ekonomske in politične težave. Zato pa je bil potreben splošno sprejemljiv in mobilizirajoč program in tak program je bilo samoupravljanje.

Začetek samoupravljanja v NOB smo že omenili. Iskanje novih možnosti se je ponovno

intenzivneje začelo takoj po resoluciji inforbija leta 1948. In tako so že decembra leta 1949 na seji gospodarskega sveta vlade SFRJ in centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije sprejeli dokument, znan kot »Navodilo o ustanavljanju in delu delavskih svetov državnih gospodarskih podjetij«. Prvi delavski svet pa je bil izvoljen 31. decembra 1949 leta v tovarni »Prvoborac« v Splitu. Tako je že pred sprejetjem prvega zakona o samoupravljanju — 27. junija 1950. leta imelo delavske svete približno 800 podjetij.

Samoupravljanje je bilo najprej uvedeno v gospodarske dejavnosti in šele nato na področje šolstva, zdravstva, kulture, železnice in pošt. Ta proces je bil institucionalno končan nekako leta 1956. Najkasneje pa je prišlo do uvajanja nekaterih oblik samoupravljanja v javno upravo in v politične organizacije. Na tem področju pomeni pomembnejši preokret šele ustava iz leta 1963.

Torej, samoupravljanju v delovnih organizacijah je sledila postavitve osnov samoupravnega komunalnega sistema leta 1955, uvajanje zborov proizvajalcev v skupščinski sistem itd., vse do uvedbe delegatskih razmerij in skupščinskega sistema, kakršnega predvideva ustava iz leta 1974. Jugoslovanska družba tako postaja celovita samoupravno organizirana družba, kar je pravzaprav eden od temeljnih ciljev za uspešno razvijajne samoupravnih odnosov.

Med najpomembnejšimi vsebinskimi rešitvami, ki jih prinaša ustava iz leta 1974, so nedvomno naslednje:

1. Ustanavljanje TOZD, kar pomeni odločilen ukrep za približevanje odločanja o dohodku in upravljanja neposredno delavcem, najširšim slojem neposrednih proizvajalcev.

2. Celoten skupščinski sistem skupaj z delegatskimi razmerji pomeni velik korak pri gra-

Naše naloge

Mesec junij ni tako poln dogodkov, pa tudi nalog ni toliko. Približuje se čas dopustov, pa je prisotnost mladih manjša. Naštetimo jih:

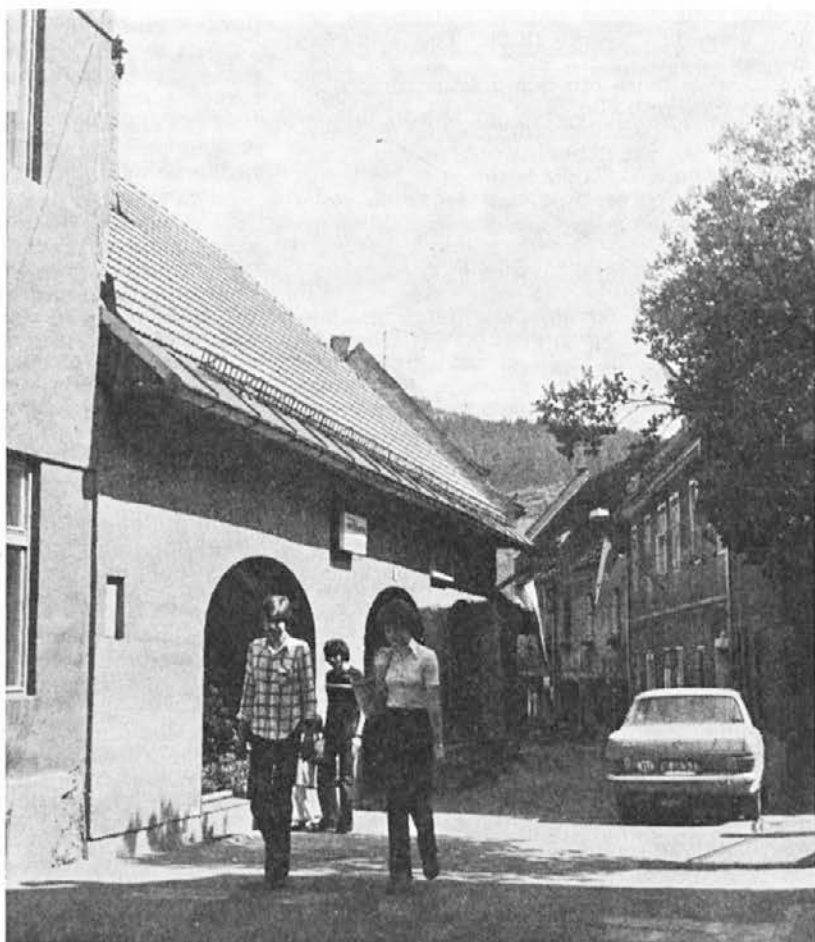
Predvideno je prvenstvo v malem nogometu med OO ZSM v železarni.

Analizirali bomo stanje po OO ZSM ŽR. Pregledali bomo delo delegatov v samoupravnih organih in delo delegatov v DPS in SIS skupaj z ostalimi DPO.

Planiran je dvodnevni orientacijski taktični pohod v sodelovanju s komisijo pri KS ZSMS ZRVS in JLA, ki je nosilec le-tega.

Izdali bomo »BILTEN«.

Na sprehod

Stare Ravne

ditvi celotne družbene organizacije na dejanski samoupravni podlagi. Pomeni torej dograjevanje samoupravljanja kot celovitega družbenega sistema, samoupravnih odnosov na vseh področjih družbenega delovanja.

3. Samoupravne interesne skupnosti so odraz prizadevanj, da na samoupraven način rešimo odnos med gospodarsko in negospodarsko sfero, in to z oblikovanjem čim bolj neposrednih stikov med obema področjema ter tako ustvarimo pogoje za resnično, svobodno menjavo dela.

4. Družba mora biti dobro organizirana, da bi bilo v razvoju čim manj motenj. Zato ustava daje velik pomen organiziranemu posamezniku, ki svoj samoupravni položaj uresničuje organizirano v TOZD, v krajevni skupnosti in SIS. Ustava opredeljuje tudi družbeno vlogo in pomen družbenopolitičnih organizacij, posebej socialistične zveze, sindikatov in zveze komunistov. ZK je odgovorna za razvoj družbe v celoti.

Po sprejemu nove ustave je sedaj pred nami zakon o združenem delu, ki je bil sprejet 26. novembra 1976 in je za našo družbo, posebej pa še za celotno področje združenega dela najpomembnejši samoupravni zakonski dokument, saj je dobil ime »mala ustava«.

Zakon o združenem delu natančneje opredeljuje in urejuje že v ustavi zapisano temelj-

no zasnovano, organizacijo in vsebino celotnega združenega dela. Zakon omogoča in nalaga organiziranim delavcem uresničiti tako organiziranost združenega dela:

— v kateri oni sami na podlagi združevanja svojega dela in sredstev ustvarijo tak družbeno-ekonomski sistem medsebojnih odnosov na vseh ravneh, da so dejanski nosilci celotne družbene reprodukcije in sami odločajo o sadovih svojega dela,

— da si sami zagotavljajo medsebojno ekonomsko socialno varnost, obstoj in nadaljnji razvoj,

— da vzajemno uresničujejo načela odvisnosti in planiranju, ustvarjanju in delitvi dohodka po delu,

— da skupaj z drugimi subjekti, ki v raznih oblikah sodelujejo v družbeni reprodukciji, zgradijo varen, trajen in ekonomsko trden sistem samoupravnega združenega dela, ki ga tudi samostojno in odgovorno upravljajo.

S tem uzakonjujemo temeljno načelo in cilj naše družbene preobrazbe, ki zahteva, da mora upravljanje v imenu delavcev prerasti v upravljanje delavcev samih.

(Po Bogdanu Kavčiču
»Samoupravljanje v združenem delu«,
M. F.)

Bodimo tudi kritični

Za nami so pomembne obletnice, ki smo jih mladi praznovali še posebno zavzeto in svečano. Naj jih še enkrat naštejemo, da se jih spomnimo — tu je 40-letnica prihoda tovariša Tita na čelo KPJ, njegova 85-letnica, potem 40. obletnica ustanovnega kongresa KPS na Čebinah, 25. maj — dan mladosti, 30-letnica proge Samac—Sarajevo in še bi lahko naštevali. Vseh teh obletnic mladi nismo praznovali nepripravljeno, ampak smo jih vključili v vse svoje sredine delovanja, v sleherni akcijo v OO ZSMS. In če je mesec mladosti tisti mesec, ko se navadno potegne črta pod opravljeno

delo, ko ocenjujemo svoje uspehe in opozarjamo na neuspehe, ko smo 25. maja podelili priznanja mladim za njihovo uspešno delo v ZSMS, s tem nismo končali z našo aktivnostjo. Vsak dan, ko se borimo za realizacijo našega programa ZSMS v OK Ravne, vsak dan, ko katerakoli OO ZSMS izvede akcijo, v katero uspe vključiti čim več mladine, vsak tak dan je 25. maj.

Mislím, da ni treba poudarjati, da so vse naše akcije, od praznovanja 8. februarja do dnevo Mladine na Ravnah in naprej do štafete mladosti, do 25. maja, potekale v zna-

menju prej omenjenih obletnic, da je bilo torej vse naše delo prežeto s Titovo mislijo. Zakaj to posebej poudarjam? Predvsem zato, ker se mladi zavedamo, da ni samo 25. maj naš praznik, ampak da smo mladi vključeni tudi v dogajanje drugih dni in da se bomo tudi naprej enako aktivno ali pa še bolj borili za cilje naše organizacije in s tem tudi za cilje naše samoupravne socialistične družbe. Tako smo si najbrž edini, da se delo mladinske organizacije ne sme kazati samo v mesecu mladosti; to so stare in preživete misli, ki lahko našemu delu samo škodujejo. Ovrgli jih pa bomo samo z našim aktivnim delom in samo tako v nenehnem boju za realizacijo naših programov bomo dokazali, da se naše delo ne konča z mesecem mladosti. Kakor so bile proslave del našega dela, in ne samo praznovanje obletnic, pa se moramo tudi naprej zavedati našega deleža v izgradnji boljšega jutri. Bilo bi napak, če bi ob tem razmišljanju ne opozoril na nekaj slabosti, ki niti niso tako nedolžne in kažejo, da le nismo prodrli s svojimi akcijami dovolj globoko v bazo v OO ZSMS. Nimam namena kritizirati in tako zmanjševati pomena našega dela. Več ali manj se vsi zavedamo, koliko smo bili uspešni, koliko smo uspeli realizirati naše programe. Zeleni bi le v naše dobro opozoriti na nekatere stvari, ki zmanjšujejo naša prizadevanja in narede naše uspehe manjše. Prav radi na koncu meseca mladosti zapišemo v oceno le dobre strani našega dela, kar pa ni prav.

Mi mladi se moramo varovati tega, da bi živeli na lovrikah svojih dozdavnih uspehov, kajti hitro bi videli, da nas je povozil čas in še kako hitro bi spoznali, da se za lepo fasado skriva praznina. Tega pa si najbrž ne želimo in je prav, da vzporedno z uspehi opozorimo tudi na tiste stvari, ki jih navadno ne vidimo radi.

Za večino akcij, kjer ni zadostne udeležbe je véasih krivo nezadostno informiranje. Zato lahko trdimo, da je bilo letos informiranje res na nivoju. Koliko vabil, plakatov nas je vodilo na razne prireditve, pa odziva kljub temu ni bilo, vsaj tistega pričakovanega. Vprašajmo se — zakaj? Odgovor je preprost. Mnogokrat pri množici vabil pozabimo na ljudi, ki jih sprejmejo. Posredujejo jih le peščici ljudi oziroma se zadovoljijo s tem, da so oni seznanjeni. Tako je bilo v večini OO ZSMS, ki so za akcije OK ZSMS Ravne zvedele le v vodstvih OO, medtem ko so člani bili prav po krivdi vodstev teh OO ZSM premalo informirani — zato tudi slabši obisk.

Vem za dve OO ZSM iz KMKS in to OO, ki se smatrata za aktivni, ki pa nista imeli od marca do maja niti enega sestanka, in to ob taki aktivnosti, ki je bila v teh dveh mesecih. Mislim, da komentar k temu ni potreben!

Enako ali malo boljše je s člani predsedstev KMKS, KMI, KMD — to je z mladimi, ki so nosilci dela mladih v naši občini. Tudi njihova udeležba je bila na akcijah — predvsem od dnevi Mladine — slaba. Kar samo po sebi se mi vsiljuje vprašanje, če so prizadevni člani COP pri OK ZSM Ravne pripravili te dneve Mladine ZASE in za novinarje revije Mladina.

Večkrat se mi poraja vprašanje, če je naš odnos do tradicij NOB in pomembnih obletnic res pravi in pristen. Če sklepamo po udeležbi mladih na proslavah ob 27. aprilu, bi se ob tem zamislil in priporočam, da se zamislite tudi vi.

To svoje razmišljanje naj zaključim z istimi besedami, s katerimi sem začel, s pripombo, da upoštevamo tudi svoje slabosti, da se zavedamo tega, da smo sicer veliko storili, a bi lahko še več. To naj bo tudi naše vodilo v nadaljnjem delu v mladinski organizaciji. Zeleni pa bi tudi, da poneseemo s seboj v nadaljnjem delu tudi misli z naših proslav v mesecu mladosti in še prej. To je del naše preteklosti, ki nam bo v nadaljnjem delu še kako potrebna. Za bodočnost, katero gradimo, moramo vedeti, na kaj jo gradimo, kje so temelji našega dela, temelji naše samoupravne ureditve.

Kakor nam je bodočnost cilj, nam je preteklost učiteljica. Zato se spominjamo obletnic, zato jih praznujemo, zato, ker so naše vodilo, naša osnova za nadaljnje delo in zato mi vseeno, s kakšnim odnosom jih sprejemamo in se jih udeležujemo.

Rudi Mlinar

Portret mladincev

Nemalokrat se skriva za kolektivnim uspehom požrtvovalnost, iznajdljivost in entuziazem posameznika. Ni brez osnovne trditve, da za množičnost igrajo veliko vlogo tudi posamezniki, t. i. idejni vodje. ZSM v naši občini je glede na število aktivnih članov množična DPO, glede na aktivnost in kadrovske izkušnje pa uspešna, idejno prodorna kot še nikoli prej.

Pot, ki je pripeljala našo organizacijo v takšno pozitivno stanje, je tesno povezana z imenom mladincev PETRA ŠTIRNA.

Leta 1964 je bil sprejet v ZSM v takrat zelo aktivnem aktivu v Heleni (v Podpeci). Da je bilo v aktivu delavnosti in sposobnih ljudi, nam dokazujejo aktivni člani v OK ZSMS (predsednik OK ZSM izhaja iz tega aktiva). Naslednje leto je bil izvoljen za člana občinskega komiteja ZMS. Nekaj mesecev pred 9. kongresom ZSMS je prevzel funkcijo profesionalnega sekretarja pri OK ZMS Ravne na Koroškem.

Ko se je vsa mladina Slovenije pripravljala na kongres, smo se pri nas ubadali z zelo perečo kadrovske problematiko. Ni bilo niti toliko aktivnih mladincev, da bi lahko sestavili delegacijo za kongres, kaj šele primerno izvedli predkongresno dejavnost.

Ko sem prevzel funkcijo sekretarja, je na OK ZSM deloval uspešno samo aktiv REKA, medtem ko so ostali več ali manj životarili. In da bo mera polna, je bil aktiv Reka na smrt odskregan z OK Ravne. Za takšno stanje in od-

nose so imeli veliko zaslug nekateri posamezniki iz OK Ravne in seveda iz aktiva Reke. Več ali manj je šlo za prestiž.

Tako mi je opisal Peter prve dni profesionalnega dela na OK ZSM Ravne. Od tu naprej pa je mejnik, ko se začneja aktivnost ZSM v naši občini strmo vzpenjati. S tem ne želim peti slavospeva ali poveljevat vrednosti njegovega dela pri tem. Sigurno pa je neizpodbitno dejstvo, da je s peščico mladincev uspel našo organizacijo speljati na pravo pot. Trenutno opravlja zelo pomembno delo v ZSMS, saj je član predsedstva republiške konference ZSMS.

Na vprašanje, kako ocenjuje delo sedanjega sekretarja OK ZSM Ravne, ki je delo prevzel za njim, mi je odgovoril: »Milan je prevzel funkcijo v dosti ugodnejši situaciji kot jaz. S tem pa ne mislim, da je njegovo delo manj uspešno. Nasprotno! Naša organizacija povečuje tempo aktivnosti z nezmanjšano močjo. Prevzeti tako dolžnost in nadaljevati brez večjih vidnih sprememb, ni lahko. Včasih je lažje začeti znova kot pa nadaljevati.«

Na vprašanje, zakaj sodelovanje med ostalimi OK v koroški regiji ne gre, mi je odgovoril:

»Za to sodelovanje sem po funkciji, ki jo opravljam, sam zadolžen. Teško je reči, kaj je glavni vzrok za takšen odnos do tega sodelovanja. Eden izmed vzrokov je sigurno ta, da so pogoji za delo neenaki, neenaka aktivnost in konec koncev tudi boj za prestiž med posameznimi OK ZMS.«

Na kraju pa, čisto običajno vprašanje o bodočem delu, poti.

»Z delom bom moral postopoma prenehati in se posvetiti drugim, nič manj pomembnim (član OK ZKS, predsednik gasilskega društva Mežica in še in še...). Sočasno z menoj bodo prenehali z delom še nekateri drugi mladinci, saj so tu leta in številne druge dolžnosti. Pri tem pa me spreleti misel, da bo ZSM v naši občini s temi tovariši izgubila tisto idejno prodornost in izkušnost, ki jo ima.«

Peter je eden izmed članov ZSM z najdaljšim aktivnim stažem v ZSM. Za njim je trinajst let aktivnega dela v naši organizaciji, s čimer se lahko malokdo pohvali.

Jože Pačnik

Besede udarnikov

Pogovarjali smo se z nekaterimi udeleženci MDA Leše 77. Najprej komandant Plazovnik Ladislav, sicer zaposlen v železarni. Pove-

dal je, da je z akcijo zadovoljen, saj je bila letos prvič v taki obliki. Nanizal je tudi nekaj pomanjkljivosti, ki pa bodo v bodoče prav gotovo izginile, predvsem z boljšo pripravljenostjo in organizacijo.

Eden izmed najdelavnejših je bil tudi predsednik tamkajšnje OO ZSM Vlado Roglič. Tudi on je bil zadovoljen s potekom in uspehi akcije, kljub temu da vsa dela zaradi objektivnih težav niso bila končana, vendar upa, da bo do konca meseca vse urejeno.

Naslednja sogovornica, ki sem jo izbral v gruči razposajenih deklet, je bila Anka Koprmajer, vajenka pri trgovskem podjetju Merx. Med drugim je povedala, da je bilo tudi njej všeč, da je tokrat prvič sploh sodelovala na akciji. Izrazila je željo, da bi se udeležila akcije republiškega ali zveznega merila, samo če bi ji to dopuščale možnosti.

Našemu pogovoru se je odzval tudi tovariš Čuk Franc, veteran MDA ter večkratni udarnik. Sodeloval je na akcijah od leta 1945 dalje. Šest mesecev je bil na zvezni akciji Brčko—Banoviči. Po njegovi sodbi je akcija uspela kljub težkim razmeram na delovišču. Poudaril je tudi, da pristop mladim ni viden samo pri MDA, temveč tudi na drugih področjih njihovega dela. Izrazil je željo, naj s takšnimi oblikami mladinskega dela še v prihodnje tako uspešno nadaljujemo.

Na koncu naj še povem to, kar nam je zaupal sekretar OK ZSM Ravne Milan Klemenc. Naslednja podobna akcija bo sredi maja. Delalo se bo na elektrifikaciji od Leš proti Črni, hkrati pa bo to tudi zadnji večji preizkus pred odhodom koroških brigadirjev na republiško delovno akcijo »SLOVENSKE GORICE 77«.

Silvo Jaš

Uspešen zaključek

Precej je bilo napisanega o dnevih Mladine, zato nam je gotovo znano, da je ta akcija potekala v OK ZSM Ravne od 15. do 24. aprila. V zadnji številki Mladega fužinarja smo podrobneje spregovorili o nekaterih akcijah, ki so bile izvedene do zaključka redakcije. Zdjaj pa vam na kratko predstavljamo potek drugih.

V sredo, 20. aprila, je bila v sejni sobi SZDL okrogla miza na temo »Človek in okolje« s podtemami onesnaževanje ozračja, onesnaževanje vode ter človekov odnos do okolja. Udeleženci so si ogledali tudi dokumentarni film na to temo. Razprava se je vrtela predvsem okrog perečega problema onesnaževanja v naši dolini.

V četrtek, 21. aprila, je potekal v študijski knjižnici na Ravnah ustni časopis Mladi in kultura. Poleg mladine in predstavnikov kulturnih institucij v občini so se razgovora udeležili novinarji tednika Mladina z gostoma Branko Jurca in predsednikom društva slovenskih pisateljev tovarišem Potrčem. Pogovarjali smo se o kulturnem utripu v naši občini in o možnostih, ki jih imajo mladi pri ustvarjanju kulture.

V petek, 22. aprila je bila v Titovem domu na Ravnah revija mladinskih in otroških pevskih zborov — dvanajsta po vrsti. Sodelovalo je enajst zborov ter Orfov instrumentarij z osnovne šole »Prežihov Voranc«. Zbore so vodili izkušeni pevovodje, saj je trema nastopajočih kar plahnela. Moram pa povedati, da je bilo občinstvo večinoma starejše; predvsem starši so prišli poslušati svoje otroke. Mladine v dvorani skoraj ni bilo opaziti. Mar res slovenska pesem ne pritegne?

V soboto, 23. aprila, sta potekali vzporedno kar dve akciji. Člani predsedstva OK ZSM Ravne so preživeli osem ur v rovih rudnika Mežica in spoznavali težko knapovsko življenje. Medtem pa je na Lešah potekala delovna akcija. Mladi brigadirji in veterani so urejevali igrišče. Vzdušje je bilo res delovno, pa naj upoštevamo pasulj, zlomljene lopate ali pa bilten, ki ga je OO ZSM Leše izdala ob tej priložnosti.

Akcija DNEVI MLADINE je kontinuirana, teče skozi vse leto. Zato uraden zaključek akcije ne pomeni, da bomo zdaj na aktivnost pozabili ali pa zaspali na lovorikah pohvale, ki jo je izrekel tednik Mladina. Kaže, da bo dosegla svoj namen in nas vzpodbudila k delu.

Marjana Volmajer

Delovna akcija „Leše '77“

Predolgo bi bilo, če bi opisoval vse težave in nejasnosti okoli priprav na prvo MDA, ki jo je pripravljala komisija za MDA pri OK ZSM in OO ZSM Leše. Akcija je kljub temu v soboto, 23. aprila, bila. Vreme je bilo primerno in ni deževalo, kakor so si nekateri želeli, seveda v narekovaju. Če je bilo vreme primerno, pa ni bila udeležba taka, kakor smo pričakovali ob množici vabil, ki so šla na vse strani zadnje dni pred akcijo. Predvsem so nas razočarali brigadirji-veterani. Mogoče našega vabila niso vzeli resno, kajti težko je verjeti, da bi prav oni, ki so nekoč gradili proge Brčko—Banoviči, Samac—Sarajevo in druge, pozabili na tiste dni. Drugače si tega ne znamo razlagati, saj sta se od približno 80

Čečovje v zelenem

povabljenih brigadirjev-veteranov akcije udeležila le DVA, in sicer tovariš Franc Čuk ter tovariš Ferdo Belej. Kljub temu sem trdno prepričan, da bo ob naslednji akciji drugače, kajti želimo si srečanja z njimi in verjamem, da je v vsakem od njih nekaj še vedno tisto, kar jih je nekoč gnalo v brigade in to bi morali danes prenesti na mlado generacijo.

In zdaj — pogled na gradbišče. Mladi so pomagali pri razširitvi nogometnega igrišča mladim iz OO ZSM Leše. Akcija je kljub manjšim napakam potekala po programu. Res ni bilo tistega vzdušja, ki se ga je tovariš Belej še tako živo spominjal iz dni, ko je bil v brigadi na progi Brčko — Banovići.

Zares — ali mi res ne znamo več pričarati tistega vzdušja, tistega delovnega elana, vne-me, ki je mlade pred tremi desetletji gnal v delo na progi? Ne smemo reči, da ne znamo, vendar so sedaj drugačne razmere, nekaj pa smo že zares pozabili. To pa ni nič tragičnega,

saj kljub temu na tisoče mladih odhaja v brigade in potrjuje, da je še vedno v njih prisoten duh prvih brigadirjev.

To se je najbolj pokazalo tudi na Lešah, ko so se mladi zbrali zvečer ob tabornem ognju in ko so po krajšem kulturnem programu skupaj zapeli in v pristnem vzdušju odhajali z Leš.

Vsekakor je akcija dosegla svoj namen, čeprav z nekaterimi slabostmi. Le-te pa izvirajo iz dejstva, da je bila to prva takšna akcija in trdno sem prepričan, do bodo druge že bolje pripravljene in z boljšo udeležbo. Med ljudmi je akcija naletela na ugoden odmev, kar kaže, da smo na pravi poti in da je potrebno z akcijami samo nadaljevati. Čakajo nas v Jazbinu, v Javorju in drugod. Povsod tja bi morali, saj se moramo zavedati, da tudi tam žive mladi, ki jim je naša pomoč še kako potrebna.

In mislim, da lahko v imenu nas, MLADIH, rečem: »Pripravljeni smo, pokličite nas in — prišli bomo!« Rudi Mlinar

V JAMO

Že pred pol šesto sem se zbudil. V prsih me je močno dušilo, sprva nisem mogel dojeti, kaj se dogaja. Stekel sem k oknu, ki je bilo na stečaj odprto. Nad Mežico je ležala siva megla, ki je prinašala ta grozni vonj po zažgani gumi.

Nejevoljen sem zaprl okno in odšel do prijatelja, s katerim sva se napotila na Glančnik, kjer so naju že čakali tovariši. Bilo nas je samo osem, čeprav bi nas moralo biti vsaj petnajst. Vzrok je verjetno tudi v tem, da so imele šole takrat pouk in je večina delovnih organizacij delala.

Dobili smo delovno obleko z obveznimi gumijastimi škornji, čelado ter električno naglavno svetilko. Pozdravil nas je tov. Stopar, vodja TOZD — RSO in nam v nekaj besedah orisal zgodovino rudnika, položaj in pomen. Zanimiva je nazorna maketa rudnika. Seznanil nas je tudi s tovariši, ki nas bodo vodili po jami.

Tako smo malo čez sedmo zapustili dnevno svetlobo in se v lesenih vagončkih — lorah odpeljali v jamo. Če pravimo, da je »fičo« zelo tesen, je v primerjavi z loro razkošen. Po dvajsetih minutah vožnje smo se podali v rov

in po 20 metrih prispeli do jaška. Vodnik je povedal, da smo pri jašku Morine na 8. obzorju, to je 562 m nadmorske višine — spustili pa se bomo na 300 metrov. To je obenem tudi najnižje obzorje rudnika.

Jašek se spušča pod kotom 30 stopinj. Ko smo prispeli do dna, je bilo za nami približno tisoč stopnic. Preden smo se napotili naprej, smo si še ogledali vodna vrata. To je rov, zagrajen s tesnilnimi vrati, za katerimi se zliva voda, ki jo črpajo ponoči zaradi večjega prostega toka v omrežju. Seveda pa vrata služijo tudi kot zaščita pred vdorom vrata količine vode, ki je črpalka ne bi zmogla. Ogledali smo si še črpalno postajo, ki pa jo opuščajo in dela le občasno.

Po zelo dolgem, nizkem in mokrem rovu smo dospeli do prvega vpadnika. Zatem smo si ogledali na koncu nekega rova, prekritega

z vodo, ki nam je segala čez dobro polovico škornjev, globinsko garnituro. To je vrtni stroj za raziskovanje kamenine. Nekaj o tem nam je povedal rudar-globinec, in sicer, da vrtajo na jedro in vsake tri metre izvlečejo celotno drogovo, da lahko dobe le-to. Če pomislimo, da to delajo 200 metrov globoko, potem to gotovo ni lahko delo.

Po krajšem spustu smo prispeli do odkopa. Tri rudarje, ki so delali tu, smo zmotili pri malici. Vseeno so nam pokazali, kako se dela z »autolodom«, tako se namreč imenuje vozilo, s katerim lahko nakladaš v lastno »kri-po« in ga vozi do drče, kjer jo avto izprazni. Videli smo še vrtni stroj, ki dela na principu stisnjene zraka.

Tovariša, ki sta nas vodila, sta nas opozorila, da je to eno od najbolj mehaniziranih delovišč. Zaradi raztresenih rudišč ni možno povsod uvesti mehanizacije. Ta je izredno draga, zato je tudi še precej ročnega dela. Povedali so, da delo knapa ni lahko. Zahteva velik fizični napor, pa naj gre za delo z vrtnim strojem, z vozičkom ali pri motiki. Zato mladi beže iz jame.

Še enkrat smo se spustili po nadkopu v globino in prišli smo do kraja. V tem rovu je bilo vode že za cel škorenj, pa tudi s stroja je dobro lilo. Precej časa smo že racali po vodi, ko smo končno daleč pred sabo zagledali majhne, premikajoče se lučke. Tu so bili namreč rudarji, ki so se pripravljali za vrtnje in so vstavljali lesene pragove za progo. Izvedli smo, da bodo dela trajala dve leti, če ne bo kakih nepredvidenih zastojev.

Spoznali smo, koliko truda, koliko metrov je potrebno, da pridejo do rude. Pokazali so nam tudi podzemno elektrarno, zatem pa smo se odpeljali na površje in ponovno zagledali dnevno svetlobo. Težek, vlažen zrak in občutek tesnobe, prepletene z nezaupanjem ter dolgim črnim rovom ni najboljše okolje.

Segli smo si v roke: »Srečno!« Na koncu smo si bili vsi enotni, da je bilo to enkratno doživetje in je marsikomu, ki se ni odzval našemu vabilu, lahko žal.

Jože Pačnik

Kam na počitnice

Vreme se iz dneva v dan boljša, topli dnevi nas vabijo v naravo, želimo si iz hladnih učilnic in zaprašenih delavnic. Poletje je čas, ko še veliko močnejše čutimo utrujenost od dela, želja po počitku in zabavi raste. Poletje je čas, ko staro in mlado odrine na počitnice. Učenci skrijejo knjige v omare in predale, mladi delavci pošljejo delovno obleko v pralnico in vsi skupaj vsaj nekaj časa pozabijo na obveznosti.

Kam pa sploh hodimo iskat miru in oddiha? Večina mladih bi odgovorila takole — na morje, v planine, v brigado. Nekateri pač najdejo veselje v planinarjenju, kar sicer ni nič čudnega, saj je težko še kje drugje najti lepo in ne preveč oskrunjeno naravo kot v planinskem svetu. In ko prideš na vrh ali do točke, ko se gore odenejo v temo, se v prostorni planinski koči razleže pesem, zvok harmonike, rojevajo se spomini.

Sonce te lahko prav tako opeče na planinah kot na morju. Morje je pač simbol svobode, sonca, zabave, ljubezni, zato mladi večinoma odrinejo proti Jadranu. Sicer pa takšno poležavanje na plaži niti ni napačno. In dan navadno preživiš v pričakovanju nečesa razburjivega, prijetnega večera, kar je lastno le poletnim večerom na morju. Vonj po soli, ribah, zvok dalmatinske pesmi (ali še bolje — glasba iz disko klubov) vse to ustvari neko posebno, romantično atmosfero.

Mladi navadno ne potujejo sami. Za to vsekakor obstaja več vzrokov, med katerimi gotovo ne gre zanemariti finančnih sredstev. Tisti, malo mlajši, skoraj gotovo prežive počitnice s starši. Tako je najbolj varno in udobno — zanje in za starše. Z leti pa rastejo tudi želje. Bolj ko se bližamo usodni številki 18, redkeje se sliši: »Na morje grem s starši.« Običajno: »Letos grem s prijatelji.«

Že ob začetku leta delamo načrte, kdaj in kam bomo šli na počitnice. Pri tem pa skoraj vedno nastopajo težave, in sicer — denar. Na-

vadno ga prispevajo starši, nekaj ga poskušamo mladi sami prihraniti s pritriganjem od šibke štipendije, žepnine in osebnih dohodkov.

A kaj, če niti eden od teh virov ne dela? Potem se je pač treba znajti. Mladi si poiščejo priložnostne zaposlitve, večkrat honorarne, da pridejo do denarja. Ali pa se odločijo za tako varianto počitnic, ki ni predraga. Pot v planine, na primer, ali potovanje na morje z avtostopom, čemur sledi spanje v šotorih. Ali pa odhod na delovno akcijo! Ta varianta združuje v sebi precej koristnih stvari. Ne stane dosti, zagotavlja tri tedne hrano, posteljo (in tudi delo, se razume!), zabav in poznanstev. Kaj pa hočemo še več?

Seveda je stvar posameznika, za kakšne počitnice se bo odločil; planine ali morje, sam ali s starši, bo zanje delal in varčeval; gotovo si jih želimo vsi in jih verjetno tudi zaslužimo. Gotovo se je treba prilagoditi tudi domačim razmeram, glavno pa je, da se odpočijemo in se imamo — prijetno.

Pa prijetne počitnice!

Marjana Volmajer

OBVESTILO

Vse sodelavce »Mladega fužinarja« prosimo, da v bodoče oddajajo svoje prispevke v mladinski sobi do vsakega PRVEGA v mesecu.

Uredniški odbor sestavljajo Jože Pačnik, Marjana Volmajer, Rudi Mlinar, Franjo Mirklavc, Silvo Jaš, Drago Vrstošek ter Vida Gregor, ki je odgovorna tudi za vsebino Mladega fužinarja.

V rovu

MNENJA DELAVCEV:

O delu krajevnih skupnosti

O delu in življenju krajevnih skupnosti v naši občini smo zadnje čase v Fužinarju precej pisali. Tokrat pa smo vprašali šest delavcev, kaj oni menijo o delu krajevnih skupnosti, v katerih živijo. Takole so odgovorili:

Vili Toplak, strojni ključavničar:

»V Črni bi pohvalil kulturno življenje na vseh področjih, težje pa bi karkoli rekel o naših prizadevanjih v zadnjih nekaj letih za napredek kraja. Samo pogledimo, da se moramo že vsa leta Črnjani sami ubadati in reševati dokaj slabo preskrbo, ki se je letos še poslabšala. Vsemu temu pa so svoj pečat dali še zdravniki, saj so nam prepovedali uporabo mleka in zelenjave, ki zraste v bližini Črne. Prav pred letošnjimi prvomajskimi prazniki smo Črnjani ostali brez solate in drugih prehranskih artiklov. Mislim, da bi nam prav na tem področju lahko še največ pomagala naša krajevna skupnost. Vem, da potrebujemo asfaltirane lokalne ceste in TV pretvornike. Vendar se upravičeno lahko vprašamo Črnjani, kaj nam bo vse to pomenilo, če ne bomo poskrbeli za svoje zdravo življenje. Precej pa me moti to, da je Črna poleg že splošnega onesnaževanja precej zanemarjena glede urejenosti kraja. Poglejte, sami krajanji se zavzemamo, da bi bil naš kraj čim bolj urejen. Vendar je pri tem tudi dosti takšnih, ki jim je to malo mar. Mislim, da je tu premalo sodelovanja z našo KS in urbanističnim birojem. Tu predvsem mislim na odstranjevanje raznih neprimernih objektov — hlevov, lesenih garaž in drvnic.

O sodelovanju Črnjanov s krajevno skupnostjo bi rekel naslednje. Ne vem, zakaj so že vse skozi v Črni slabo obiskani zbori krajanov. Mislim, da bi z dobrim obiskom in dobrimi predlogi lahko marsikaj v Črni uredili. Res je, da smo krajanji Črne dobro informirani o delu KS, vendar smo kljub temu razočar-

rani, saj ne moremo urediti naših nadvse potrebnih športnih in kulturnih objektov. Sicer pa se krajanji trudimo in sodelujemo s krajevno skupnostjo. Bomo pa morali v bodoče bolj sodelovati s KS pri sestavljanju letnih programov dela. Da lahko krajevna skupnost in njeno vodstvo uspešno delujeta, je nedvomno potrebna tesna povezava s krajanji. Mislim, da bo za takšno pot sodelovanja le morala prvi korak storiti krajevna skupnost.«

Tone Pungartnik

Tone Pungartnik, roadni kovač:

»Delo naše krajevnih skupnosti je treba pohvaliti, kajti že to, kar je bilo opravljeno v zadnjih nekaj letih v Mežici, dovolj pove. Pri nas se gradi in urejuje kraj. Prav pri urejanju kraja smo zabeležili največ uspehov. K temu nam je največ pomagal krajevni samoprisevek. Zdi se pa, kakor da smo ob našem napredku postali Mežičani prevzetni. Ko smo pričeli asfaltirati lokalne ceste, smo čisto pozabili na makadamske, ki so danes ponekod podobne že potokom. Naša krajevna skupnost bi morala posvečati več pozornosti tudi stari hišam, ki danes kljub prizadevanju za lepši videz kraja kvarijo podobo Mežice. Ne vem, kakšen vtis dobi obiskovalec, ko že ob vstopu v kraj vidi opuščeno klavnico in hleve. Mislim, da bomo tu morali nekaj ukreniti. Mežičani smo že nekoč dobro sodelovali s KS, danes pa je to sodelovanje še bolj potrebno, saj imamo še precej odprtih vprašanj o ureditvi kraja. Že zbori krajanov so lep dokaz, da se Mežičani zanimajo za delo in življenje svoje krajevnih skupnosti. Prav na njih smo precej prispevali s svojimi predlogi in željami.

Kako pa sam sodelujem v KS? Lansko leto sem bil izvoljen kot delegat v KS, vendar sem do danes dobil šele eno vabilo na zbor krajanov. Mislim, da tak odnos do nas delegatov, ki smo pripravljani delati v organih KS,

ni v ponos naši krajevni skupnosti. Že prej sem dejal, da naši krajanji dokaj dobro sodelujejo na zborih krajanov. Da bo to sodelovanje še naprej tako uspešno, bi morala biti krajevna skupnost tista, ki bo znala k sodelovanju pritegniti slehernega krajana, kajti le tako bomo lahko reševali naše vsakodnevne probleme in želje.«

Alojz Trup, žarilec v čistilnici:

»Pred dobrimi petimi leti sem si zgradil hišo v novem naselju Dobja vas. Od takrat naprej spadam v krajevno skupnost Prevalje, medtem ko sem poprej bival v KS Ravne. Ne na prejšnjo ne na sedanjo KS nimam nobenih pritožb. Mislim, da se pri vodstvu KS Prevalje precej zavzemajo za ureditev kraja in bližnjih zaselkov, pa tudi za to, da bi slehernemu krajanu čim bolj približali krajevno samoupravo. Res so tudi v naši KS manjši spodrsaljaji, ki pa se ob dobrem delu izgubijo. V grajo bi rekel samo to, da bodo na Prevaljah le morali spoznati, da tudi v Dobji vasi naši otroci potrebujejo otroška igrišča. Krajanji s KS kar v redu sodelujemo. Mogoče bi morali le še poživiti zainteresiranost nekaterih, ki bolj od strani gledajo na življenje v KS. Osebo sem za delo v KS zelo zainteresiran, vendar do sedaj še nisem imel prave priljubljenosti, da bi lahko sodeloval v organih KS. Res je tudi, da vselej na zborih krajanov potrdimo z dviganjem rok vse tisto, kar je bilo že prej pripravljeno. Povedati pa moram, da smo že večkrat z glasovanjem vplivali na osnutek plana dela. Mislim, da mora KS biti tista, ki bo znala svoje krajanje pritegniti k sodelovanju. Seveda pa bomo morali tudi mi krajanji narediti korak naprej in poiskati svojo KS.«

Alojz Trup

Matevž Potočnik, kovač:

»Lešani se lahko pohvalimo z vidnimi uspehi, ki smo jih dosegli pri urejanju Leš v zadnjih nekaj letih. Eden izmed njih je asfaltirana cesta do Prevalj in delno urejena kanalizacija. Med uspehe lahko prištevamo tudi začetek gradnje športnega igrišča, ki so ga pred nedavnim pričeli urejevati mladi iz Mežiške doline

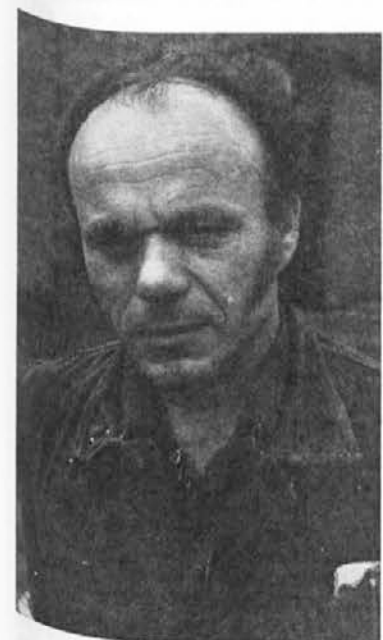
Matevž Potočnik

na delovni akciji. Nikakor pa se ne moremo pohvaliti pri ohranjanju našega okolja, saj je na vseh straneh Leš precej nečistoče. Vaška skupnost bi morala nabaviti koše za smeti, saj krajanji nimamo kam metati odpadkov.

Naj spregovorim še nekaj besed o prevozu delavcev na delo. Mislim, da ni prav, da avtobus vozi na Leše samo ob delavnikih. Zakaj ne sme voziti tudi ob nedeljah? Na to vprašanje že več let zaman čakamo odgovor. Sicer pa Lešani smo za sodelovanje v vaški skupnosti. Seveda imamo pri tem tudi svoje želje, ki so vezane na ureditev kulturnega življenja. Tako že več let zaman prosimo za svojo dvorano. Z njo bi lahko marsikaj pridobili. Kam lahko gre danes Lešan po končanem delu? V oddaljene Prevalje je peš predalet, za razvedrilo na Lešah pa nimamo pogojev. Res se naši mladinci trudijo in nam poskušajo krajšati dolgočasne dneve. Pri tem pa vselej nalletijo na razočaranje, saj nimajo pravega prostora za učenje in predvajanje naštudiranega programa. Kljub temu pa je kulturno življenje na Lešah še kar živahno. Mogoče je prav, da se vprašamo, kako bomo delovali v bodoče? Mislim, da bo morala v bodoče dati iniciativo za delovanje naša vaška skupnost.«

Vinko Gostenčnik, delovodja v TOZD energija:

»Že iz življenja smo navajeni, da najprej pohvalimo in šele nato kritiziramo. Tudi jaz bom začel s pohvalami, ki se več ali manj nanašajo na KS Ravne, saj smo zadnja leta Ravenčani zelo zadovoljni z delom naše krajevnih skupnosti. Mogoče smo na Ravnah še največ naredili pri komunalni ureditvi kraja. Pograjal pa bi našo krajevno skupnost glede slabega vzdrževanja zelenic in rožnih nasadov, ki jih na Ravnah skoraj ni. Ni dovolj, če si urejemo kraj z lepimi bloki, temveč bi morali poskrbeti tudi za komunalno ureditev in ureditev nasadov in zelenic. Ne morem razumeti tudi tega, da Ravne nimajo svojega komunalnega nadzornika. Zato tudi ni čudno, da lahko lastniki avtomobilov parkirajo kar na zelenicah, in da so iz zelenic otroci naredili svoja igrišča. Če smo že dali precej de-

Vili Toplak

Vinko Gostenčnik

narja za ureditev Raven, bi morali najti še sredstva za plačilo komunalnega nadzornika. Bojda smo na Ravnah še najbolj zainteresirani krajanji za sodelovanje v KS. Mislim, da se lahko zahvalimo prav sebi, za uspešno sodelovanje v KS. Pričeli smo na raznih sestankih in zborih krajanov izražati svoje želje in tudi dajati predloge za ureditev pomembnih stvari okrog komunalnih zadev. Na Ravnah smo krajanji tudi vselej prisotni pri sestavljanju programov dela, ki se opravljajo s sredstvi krajevnega samopripevka.

Precej govora je zadnje čase pri nas o ustanavljanju novih hišnih svetov. Kolikor nam bo res uspelo ustanoviti povsod tam hišne svete, kjer jih še ni, lahko pričakujemo še dosti več uspehov pri zblizovanju krajanov. Vsekakor pa bo morala KS biti tista, ki bo znala privabljati krajane na zборе in na razne skupne delovne akcije. Sicer pa, kolikor mi je znano, nas čaka še veliko naporenega dela, saj bomo morali vsi sodelovati s KS in KK SZDL pri reorganizaciji naše krajevske skupnosti na več delov. Mislim, da bomo prav z reorganizacijo dosegli tisto, kar nam krajanom sedaj manjka. To pa je približevanje krajevske skupnosti slehernemu krajanu.

Nestl Gostenčnik, dežurni stikalec na centralni trafo postaji:

»KS Dravograd je treba pohvaliti za približevanje samo-

uprave krajanom. Prej je bila naša krajevska skupnost komunalno podjetje. Od tega Dravograjčani nismo imeli prevelike koristi, niti nismo vedeli za njeno delovanje. Danes pa se lahko pohvalimo, da nam je KS pripomogla k ureditvi kraja ter ohranitvi zdravega življenjskega okolja. Prav pri tem je naši KS uspelo, da je Dravograd tudi na zunaj prijeten za vsakega obiskovalca. Poleg tega nam je pred kratkim že drugič zapored uspel krajevni samopripevek, s katerim bomo lahko naš kraj še bolj uredili.

Imam pa tudi nekaj kritičnih pripomb. Predvsem me zelo moti odlagališče smeti, s katerega veter raznaša nazaj v kraj odloženo navlako. Tudi na pokopališču ni pravega reda. O tem je bilo zadnje čase v našem občinskem glasilu v Dravogradu že precej napisanega, vendar se do danes še ni nič uredilo. Pri tem smo dosti krivi tudi krajanji, saj se pri KS zelo zavzemajo za uspešno delo. Če pa pri tem ne bomo sodelovali še mi krajanji, je zelo težko pričakovati boljše delovne uspehe. Vsak krajan dobre ve, kako bi

Nestl Gostenčnik

moralo biti, vendar noče vedeti, da je tudi on dolžan pomagati in sodelovati v KS, predvsem pri soodločanju o programih. Treba je torej najti boljše pot za sodelovanje v KS.

F. Rotar

saj v okviru KK SZDL o tej temi nismo imeli organizirane razprave. Menim, da sta predelava in pridobivanje svinca tehnološko in organizacijsko na evropski ravni, saj je rudnik Mežica edina delovna organizacija v Jugoslaviji, ki je s svojimi izdelki uspela močnejše prodreti na zahodno tržišče. Seveda pa je tudi res, da ima predvsem taljenje svinca dokaj hude posledice za okolje. To je sploh precej pogost pojav v ekstraktivni industriji in se z ustreznimi napravami dajo te posledice omejiti ali celo odpraviti. Zaradi visokih stroškov pa je seveda sočasno treba reševati vprašanje ekonomičnosti.

»Kako Mežičani gledajo na to?«

»V Mežici ni enotnega gledanja na perspektivo tiste dejavnosti rudnika, ki bistveno vpliva na okolje. Menim celo, da je nekaj več tistih, ki razvojni usmeritvi rudnika ne zaupajo. Seveda je po mojem mnenju to tudi posledica nekoliko prevelike informacijske zaprtosti rudnika in bi gotovo med krajanji vladal drugačen odnos do teh problemov, če bi rudnik v obliki neke javne tribune strokovno utemeljeno razložil svojo dolgoročno razvojno politiko in konkretne ukrepe, ki bodo podzvzeti glede onesnaževanja okolja.«

»Ali verjamejo prebivalci zgoranje Mežiške doline, da bosta ena ali dve čistilni napravi rešili kompletno onesnaževanje pri njih ali bodo morali pri rudniku Mežica razmišljati o bolj zdravi proizvodnji?«

»Tako kot v drugih krajih tudi v Mežici onesnaževanja ne povzročata samo rudnik, temveč tudi drugi. V glavnem so krajanji prepričani, da je tehnično mogoče v celoti rešiti onesnaževanje, ki ga povzročata rudnik, da pa je bolj vprašljiva ekonomska sposobnost za postavitev dveh čistilnih naprav, ki bosta, kolikor mi je znano, stali okrog 60 milijonov dinarjev. Menim, da ne bo nobenih zadržkov za postavitev filtrov za lovljenje mehanskih delcev (svinčevega prahu), da pa bo najbrž problematična postavitev naprave za lovljenje žveplovega dioksida. Takoj ko v rudniku Mežica razmišljajo o napravah za preprečevanje delovanja škodljivih plinov na delovnih mestih in na okolico, s tem tudi razmišljajo o bolj zdravi proizvodnji.

Težko pa je kar koli reči o ustreznosti tehnološke oziroma proizvodne preusmeritve rudnika, saj o tem ni soglasja niti v sami delovni organizaciji rudnika, zato bi bila tudi za ureditev enotne akcije v rudniku zelo dobrodošla že omenjena javna tribuna. Predvsem pa ta problematika zasluži temeljitejšo obdelavo tudi s strani občine, republike, skratka vseh družbenopolitičnih forumov, vendar ne tako, da se bodo strokovnim delavcem v rudniku Mežica na podlagi kabinetnih sestankov vsiljevali bolj ali manj pametni predlogi, temveč mora priti do konkretnega aktivnega sodelovanja z namenom, da se poišče in opredeli najustreznejša proizvodna in družbenoekonomska usmeritev rudnika tako v informacijski delavci, ki tam delajo, kot tudi širše družbene skupnosti.«

»Kako je to vprašanje prisotno pri Mežičanih, saj je onesnaževanja več v okolici Črne in ne toliko v Mežici? Kaj vi menite o tem?«

»Sodim, da je moje mnenje tudi mnenje večine Mežičanov. V okolici Mežice je čedalje več kmetij, kjer lastniki terjajo od rudnika odškodnino zaradi uničevanja s strupenimi plini. Skodljivji plini so menda res intenzivnejši v Črni kot v Mežici, vendar je to le domneva. Danes namreč še nimamo dokončnih raziskav o škodljivem delovanju plinov na rastlinstvo in ljudi. Nekateri strokovnjaki trdijo, da rastline svinca ne vsrkavajo, zelo pa jim škodi žveplov dioksida, ki je povrh še neviden.«

»Kako danes SZDL kot najboljša množična organizacija v kraju pomaga reševati probleme KS in kraja?«

»SZDL v Mežici se je z nedavno reorganizacijo približala krajanom tako s svojimi organizacijskimi oblikami kot s svojo aktivnostjo. Danes v Mežici ni pomembnejšega vprašanja in problema, da o njem krajanji ne bi razpravljali v različnih organih SZDL in sprejemali stališča. Izredno tesna povezava s KS in drugimi DPO v kraju nam tako omogoča, da obravnavamo pravčasno aktualne in pomembne naloge. Trenutno se najbolj ukvarjamo s pripravami na volitve, ki bodo v prihodnjem letu.«

F. Rotar

Z javnimi tribunami do resnice

Obiskali smo Draga Krištofa, predsednika KK SZDL Mežica, in se z njim pogovorili o nekaterih aktualnih vprašanjih o onesnaževanju okolja.

»KK SZDL Mežica je že dalj časa vključena v razreševanje onesnaževanja okolja, predvsem kot zbiralec in posredovalec mnenj krajanov rudniku Mežica in OK SZDL. Najmočnejši smo bili takrat, ko je OK SZDL razpravljala o kmetijski problematiki, saj je naša sekcija za kmetijstvo ena najbolj aktivnih v Mežiški dolini. Prav ta sekcija

je opozorila tudi na škodljive vplive raznih imisij na rastlinstvo in živali. Čeprav ti vplivi pri nas niso tako močni kot v Črni, pa je le prizadetih zmeraj več občanov, ki se bavijo s kmetijstvom.«

»Ali so sedanje oblike predelave in pridobivanja svinca v rudniku Mežica najbolj posrečene, saj močno vplivajo na onesnaževanje doline in na zdravje ljudi?«

»Na zastavljeno vprašanje bi lahko odgovoril bolj kot krajan,

Pred fluorografsko akcijo

Od 1. do 13. junija letos bo na področju občine Ravne na Koroškem obvezno rentgensko slikanje pljuč — fluorografija — vsega prebivalstva, starega nad 24 let. To slikanje je že četrto po osvoboditvi in je namenjeno predvsem zgodnjemu odkrivanju pljučne tuberkuloze, nadalje drugih pljučnih obolenj, predvsem pljučnega raka in sprememb na srcu.

Taka akcija je velikega obsega, zahteva obsežne predpriprave in z delom angažira večji krog ljudi. Vsekakor so zanjo potrebna tudi denarna sredstva. Zato se najno postavlja vprašanje, ali je glede na vsa navedena dejstva taka akcija še sploh opravičljiva,

ali morda vsega tega ne bi mogoča izvesti domača zdravstvena služba.

Odlučno lahko odgovorimo: akcija je potrebna še vedno, morda še celo vedno bolj, za izvedbo le-te pa domača zdravstvena služba ni dovolj opremljena s potrebnimi aparaturami oziroma fluorografskimi avtomobili, izkušnim kadrom in neizvedljiva bi bila v tako kratkem času. Z zakonom o zdravstvenem varstvu prebivalstva je Inštitut za pljučne bolezni in tuberkulozo na Golniku naloženo, da v rednih obdobjih fluorografira prebivalstvo Slovenije in na podlagi teh pregledov sestavlja epidemiološko sliko prebivalstva glede obolenja na

pljučih. Z doslednim spremljanjem te slike lahko zdravstvena služba dobiva potrebne podatke in izvaja potrebne ukrepe, zato je taka akcija nujna in potrebna in morajo za njeno uspešno izvedbo prispevati vsi pristojni v občini: zdravstvena služba, upravni organi, predvsem pa samo prebivalstvo s kar najboljšo udeležbo.

Radiofotografija še vedno odkriva nepoznane tuberkulozne bolnike, čeprav je število nepoznatih bolnikov bilo pred leti bistveno večje. V zadnjem štiriletnem ciklusu radiofotografskih akcij je bilo na 10.000 slikanih oseb odkritih še vedno 9, zdravstveni službi nepoznatih bolnikov z aktivno pljučno tuberkulozo. Po mednarodnih izkušnjah je radiofotografija ekonomsko še vedno opravičljiva, če odkrije več kot 5 bolnikov na 10.000 prebivalcev. Radiofotografski pregledi pa postajajo vse bolj učinkoviti pri odkrivanju pljučnega raka. Tega odkrivamo pri vsakem fluorografskem slikanju vse več. K raskastim obolenjem na pljučih pa prištevamo tudi druge novotvorbe prsnega koša in klinično tudi pomembne benigne novotvorbe prsnega koša, ki lahko pozneje preidejo v zločesto obliko in je velikokrat zdravljenje potem zamujeno.

V zadnjem štiriletnem obdobju fluorografskih slikanj v Sloveniji je bilo na 10.000 pregledov odkritih 11 bolnikov s pljučnim rakom. V našem dispanzerju pa smo pri 7090 bolnikih, kolikor jih je prišlo v naš dispanzer v letu 1976, odkrili kar 10 bolnikov s pljučnim rakom. Vsekakor številka, ob kateri se moramo zamisliti.

Nadalje odkriva fluorografija nepoznane bolnike s kroničnim bronhitisom in drugimi kroničnimi pljučnimi obolenji. Ti bolniki ali za svojo bolezen še niso vedeli ali pa so jo omalovaževali in pregled pri zdravniku odlašali. Radiofotografski pregledi pa pripeljejo v oskrbo osnovne zdravstvene službe tudi mnoge srčne bolnike, pri katerih je rentgenski posnetek ugotovil tudi pomembnejše spremembe tako oblike srca kot tudi velikih žil. Pri takem slikanju lahko ugotovimo tudi spremembe na srcu, ki so lahko posledica povišanega krvnega pritiska in za katerega slikani tu še ni vedel.

Da bi taka akcija kar najuspešneje potekala, je skupščina

naše občine imenovala fluorografski štab, ki je zadolžen izvesti vse za akcijo potrebne predpriprave. Matični uradi bodo izdelali spiske oseb, starejših od 24 let. Vsi bodo dobili pismeno pozive z navedenim datumom, uro in krajem, kjer bo posameznik slikan. Na področju cele občine bosta na razpolago dva fluorografska avtobusa, v katerih bodo na 17 bazah poslikani vsi, ki bodo dobili pozive. Vse rentgenske posnetke bodo prečitali strokovnjaki na Golniku in izločili vse tiste, pri katerih bi bili potrebni še dodatni pregledi v dispanzerju za pljučne bolezni, da se tako dokončno ugotovi, ali bolezni res obstaja ali pa je bila slika samo tehnično neuspela. Zato poziv na ponovni pregled po slikanju v dispanzer še ne pomeni bolezni in je vsak strah še nepotreben.

Kot je bilo že v uvodu omenjeno, je za popoln uspeh naše letošnje fluorografske akcije potrebno kar največje razumevanje vsega prebivalstva, da se pozivu na slikanje polnoštevilno odzove. Kot rečeno, bo na področju cele občine kar 17 mest, kjer bo slikanje potekalo, za posamezne večje DO bo slikanje izvedeno v delovni organizaciji, da bo tako izgubljeno kar najmanj časa in obnem dana res vsem priložnost, da se slikanja udeležijo. Vsi pozvani se naj tudi zavedajo, da le s točnim prihajanjem ob določenem času na kraj slikanja pripomorejo k nemotenemu in hitremu poteku slikanja.

Naj nikogar ne zadrži morebitno slabo vreme, nihče se naj ne zanaša, da bi kot zamudnik lahko prišel na vrsto še zadnji dan. Ob tem je treba opozoriti, da je skupščina v sklepu o fluorografski akciji v odloku navedla, da je slikanje obvezno za vse pozvano prebivalstvo in neupravičen izostanek obravnava sodnik za prekrške.

Vse tri dosedanje akcije v občini Ravne so potekle zadovoljivo, odziv je bil prek 95% in je bila akcija tako ocenjena kot uspešna. Zato je tudi sedaj pričakovati, da bodo vsi pomen in namen te velike akcije pravilno razumeli, jo z vsemi silami podprli, pomagali v predpripravi, s kar najboljšo udeležbo na sami akciji pa pravilnost akcije potrdili.

Prim. dr. Janez Platzer

Naša patrolja

kratnem znesku katastrskega dohodka.

Pravico do posebnega dodatka ima v znesku:

— 105 din mesečno težje telesno ali duševno prizadet otrok;
— 60 din otrok, ki ima edinega hranilca.

Pogoji za pridobitev pravice do posebnega dodatka so določeni s pravilnikom o pogojih za pridobitev pravice do denarnih pomoči.

Pravico do posebnega dodatka h otroškemu dodatku ima otrok samohranilca, če znesek otrokovega dohodka — preživnina, družinska pokojnina ali drugi dohodki ne presegajo 700 din mesečno.

Za člane občanove družine se štejejo še starši, ki jih občan in njegov zakonec preživljata, če dohodek starša ne presega 700 dinarjev mesečno, s tem da se dohodek iz kmetijske dejavnosti upošteva v 7,70-kratnem znesku katastrskega dohodka.

Dohodek iz kmetijske dejavnosti po prvem odstavku 5. člena pravilnika o pogojih za pridobitev pravice do denarnih pomoči se upošteva, kolikor občan ne dokaže, da tega dohodka nima, če pride na člane družine lastnika posestva, ki jih on preživlja, več kot 1100 dinarjev katastrskega dohodka letno.

Ta sklep se uporablja od 1. maja 1977 dalje.

delati z mladino, ki nam je garant, da brani našo svobodo in neodvisnost na vsakem koraku.
Edo Klep

MAKS ČAS

Dragi Maks!

Pred trindvajsetimi leti si vstopil med koroške fužinarje in se zaposlil v čistilnici kot marljiv delavec pri visečem brusilnem stroju. Takrat so bili pogoji dela težki. Hodil si na delo uro in pol v vsakem vremenu. Povrh vsega si še gradil novi dom in skrbel za petčlansko družino. Vse to je počasi začelo razjedati tvoje zdravje. Čeprav si bil odporen in si ključoval bolezni, te je le premagalo in si se leta 1970 prekvalificiral v elektro varilca, nakar si to delo marljivo opravljal do zadnjega dne.

Dragi Maks, tvoja smrt je prišla prehitro. Sklonjenih glav stojimo pred tvojim grobom vsi, ki smo te imeli radi. Teško je slovo od sodelavca, s katerim smo živeli.

Vsem tvojim, družini in svojcem v imenu delovne organizacije in OO sindikata čistilnice izrekam iskreno sožalje.

Lahka ti naj bo koroška zemlja!

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega očeta Ernesta Šulerja se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti in mu poklonili cvetje, pevcem in govornikom pa za poslovilne besede. Iskrena hvala tov. Florjančiču in gospodu župniku za opravljene obred.

Žalujoča hčerka in sinovi z družinami

VIŠINA OTROŠKEGA DODATKA IN DOHODKOVNI POGOJI V LETU 1977

Zveza skupnosti otroškega varstva SR Slovenije je 21. aprila 1977 sprejela sklep o višini otroškega dodatka in dohodkovnih pogojih v letu 1977. Pravico do otroškega dodatka ima v znesku:

1. 260 din prvi otrok;
360 din vsak naslednji otrok, če je dohodek družine, v kateri otrok živi oziroma v katero spada, manjši od 1200 din mesečno na družinskega člana;

2. 220 din prvi otrok;
310 din vsak naslednji otrok, če je dohodek družine, v kateri otrok živi oziroma v katero spada, od 1200 do 1400 din mesečno na družinskega člana;

3. 170 din prvi otrok;

230 din vsak naslednji otrok, če je dohodek družine, v kateri otrok živi oziroma v katero spada, od 1400 do 1900 din mesečno na družinskega člana;

4. 130 din prvi otrok;

180 din vsak naslednji otrok, če je dohodek družine, v kateri otrok živi oziroma v katero spada, od 1900 do 2200 din mesečno na družinskega člana;

Pri ugotavljanju upravičenosti do otroškega dodatka se upošteva osebni dohodek iz delovnega razmerja in vsi drugi dohodki družine. Dohodek iz kmetijske dejavnosti se upošteva v štirinajst-

POT NA ČEBINE

Predstavniki TO, ZZB NOV in ZRVS občine Ravne smo se 16. aprila kot patrolja udeležili proslave 40-letnice ustanovitve KPS na Čebinah. Pot nas je vodila prek Trbovelj do vasi Kontradež. Tam smo se zbrali iz vseh slovenskih občin s prapori in zastavami na čelu. Po dobljenih navodilih smo se razporedili v dolgo kolono ter se podali na zelo strmo enourno pot do Čebine.

V koloni so bili tudi predvojni komunisti revolucionarji, spomeničarji, narodni heroji, ženiče, stare tudi do 80 let. Tako je človek, ki je to kolono videl, mislil, da je v njej vsa Slovenija, stari in mladi, borci z odlikovanji na prsih, osiveli, vendar pogumni in vztrajni. Zato mislim, da je lepo

Navlaka v naravi – kultura človeka

V sredo, 20. aprila, so člani Centra za obveščanje in propagando pri OK ZSMS pripravili okroglo mizo na temo »človek in okolje«, na katero so povabili pisano družbo iz posameznih krajevnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in društev. Zaradi sončnega popoldneva ali pa morda preskromne zainteresiranosti povabljenec za razpravo na omenjeno temo je bil tudi odziv neverjetno skromen, saj so se je udeležili le tovariš Logar iz Gozdnega gospodarstva, Globočnik iz Krajevne skupnosti Ravne, Lodrant iz Planinskega društva, tovarišica Jelka Pejovnik iz osnovne šole Prežihovega Voranca Ravne in nekateri predstavniki mladinskih organizacij. Kot gost tednika Mladina je bil na razpravi prisoten tovariš Bogataj, iz OK ZSMS Ravne pa tovariša Milan Klemenc in Stojan Gerdej.

Uvod v razpravo je podal član COP Jože Pačnik, ki je spregovoril o namenu akcije ter podal nekatere osnovne smernice, po katerih je celotna razprava potekala. Letošnje leto je posvečeno iskanju možnosti najboljše variante za omejitve in odstranjevanje žveplovega dioksida iz našega ozračja, je dejal tovariš Logar. Po programu naj bi v naslednjem letu zrak bil razbremenjen tega nevarnega plina, medtem ko mora že letos biti rešeno vprašanje svinčevega prahu v zraku. Po grobih izračunih je tudi zaloga svinčeve rude vse bolj skopa in je za proizvodnjo v primerjavi s sedanjo komaj za dobrih deset let zaloge. Deset let ni dolga doba in prav bi bilo, da že sedaj v rudniku pričnejo študijami o preusmeritvi proizvodnje, je zaključil tovariš Logar.

Z delno preusmeritvijo oziroma razširitvijo rudniške proizvodnje na industrijo akumulacijev je rudnik postal še močnejši onesnaževalec zraka v občini, je povedal tovariš Stojan Gerdej. Znano je namreč, da ob kloridih in žveplovem dioksidu uhaja v zrak mnogo nevarnejši arzen, ki ga vsebuje vsak akumulator, tudi tisti, ki je dotrajan in namenjen za pretopitev. Ta vest sicer ni uradno potrjena, vendar vodi k razmišljanju. Spričo tovrstne de-

javnosti so v zgornjem koncu doline najbolj prizadeti kmetje, ki so bili tudi pobudnik akcije za očiščenje ozračja.

Ker je letos mnogo pozornosti posvečeno prav rudniku, glavne- mu onesnaževalcu ozračja in voda v občini, so se udeleženci s to problematiko le seznanili, saj se določeni premiki v korist prebivalcev Mežiške doline že kažejo.

Osrednji del razprave so člani COP predvsem posvetili človekovemu kulturnemu odnosu do okolja in si v ta namen tudi ogledali zanimiv film, ki ga je v zadnjih treh letih posnel koroški filmski amater Vaclav Broman. Film je bil opremljen z izvrstnim komentarjem in posnet tako dobro, da je izzval živo diskusijo o zavestnem onesnaževanju okolja, ki mu nekateri občani dajejo razmišljanja vreden pečat.

Na krajevni skupnosti Ravne smo že pred nekaj leti uvedli stalne akcije za čiščenje okolja, je dejal tajnik KS tovariš Ivan Globočnik, prav tako pa smo pred kratkim izdelali akcijski program, katerega točke so posvečene prav temu problemu. Akcija je že stekla s čiščenjem najbolj onesnaženih področij, vendar bodo v akciji morali sodelovati prav vsi krajani, da bo njen končni učinek tak, kot si ga želimo.

Razprava se je nadaljevala predvsem o tem področju in izrečenih je bilo precej pripomb na neurejenost služb, ki bi morale skrbeti za odvoz vse šare in odvečnih neuporabnih snovi, ki bi jih smotrno lahko uporabile proizvodne organizacije za predelavo namesto težko iskanih surovin, za katere je mnogokrat treba odšteti precej deviz. Več kot so neuporabnih ali morda celo uporabnih štedilnikov je moralo preteklo leto končati na javnih smetiščih, ker ni bilo koga, ki bi šamot in opeko ločil od železa ter s tem napravil korist delovni organizaciji, ki železo predeluje ter hkrati tudi družbi, ki ji ne sme biti vseeno, v kakšnem okolju živi.

Ni le železo snov, ki jo je možno predelati, na smetiščih, uradnih ali tajnih, je moč videti tudi star papir, tekstil, steklo. Vso to navlako je ob smotnem

gospodarjenju in z boljšo organizacijo možno predelati in lahko se vprašamo: je to področje ostalo res nedotaknjeno ob izdelavi sanacijskih programov, ki so jih narekovali poslovni uspehi v preteklem letu?

Starejši smo mladim žal premnogokrat slabo ogledalo, je v nadaljevanju razprave dejala tovarišica Jelka Pejovnik, zato tudi prizadevanja pri vzgoji otrok za čuvanje okolja včasih ostajajo le zamisel. Po šolah bomo morali prav tej smeri vzgoje v bodoče posvetiti še mnogo več pozornosti, sočasno pa bo treba vzgajati tudi starejše, ki se čisto prav mačehovsko obnašajo do dobrin, ki nam jih daje narava.

Resnično se bo treba s temi problemi spoprijeti na vseh področjih in naj se človek sramuje sam sebe, ko po prijetnem pikniku zapusti na travniku cel kup embalaže. Sramuje se naj, ko zaradi malomarnosti v trenutku uniči nekaj, kar je raslo precej let, ko z avtom zapelje na zelenico, polno umetnih poti in pohojene trave, ko vso odvečno kramo odloži v grmovje ob najbližjem potoku. Navsezadnje tudi samo sramovanje ni dovolj, če v zavest brezvestnežev ne bo prodrla spoznanje, da je samo čisto okolje vir zdravja ali pa morda potrebno, da jim smeti privrejo čez prag — v stanovanje, vendar bo takrat že prepozno. S takšnimi mislimi so udeleženci razprave za okroglo mizo zaključili le majhen prispevek k boju za čistejšo okolje, človek sam pa bo lahko dokazal, kako ceni svet okoli sebe, kako ceni žrtve revolucije, ki mu omogočajo, da brez pomisleka uničuje največ, kar mu lahko da narava.

Stane Bodner
za COP

NOVE KNJIGE V STROKOVNI KNJIŽNICI

- 5806 Technische Beschreibung für eine ESV Anlage zur Erzeugung von Blöcken mit 1000 mm Ø und 6 m Länge mit Elektrodenwechsel und Gleitkokille.
- 5807 Hoff R. T., F. M. Rhines, Quantitative Microscopy 1968.
- 5808 Hilbert H. H., Stanzereitechnik I, II. 1972.
- 5809 Schalles E., Grosse Dioden — Vergleichs Tabelle 1976.
- 5810 Müller H., Integrierte Schaltungen Taschen Tabelle 1975.
- 5811 Profos P., Handbuch der industriellen Messtechnik 1974.
- 5812 Weber W., P. Schiefer, Automatisierung von Anlagen der Stahlindustrie 1976.
- 5813 Knotek O., Lugschneider E., Hartlegierungen zum verschleisschutz 1975.
- 5814 Hougardy H., Die Umwandlung der Stähle I. 1975.
- 5815 Was der Walzwerker von seiner Arbeit wissen muss! 1975.
- 5816 Briefs H., M. Wolf, Warmarbeitsstähle 1975.
- 5817 Herstellung von Rohren 1975.
- 5818 Pitsch W., Grundlagen der Wärmebehandlung von Stahl 1976.
- 5819 Weiner R., Die Abwässer

- der Galvanotechnik und Metallindustrie 1973.
- 5820 Heinen E., Industriebetriebslehre 1976.
- 5821 Polajner A., Ročno programiranje za 3-osni stroj in krmilno konzolo »Cincinnati Acramatic 5« 1975.
- 5822 Šmarčan P., Numerično krmiljeni obdelovalni sistemi 1975.
- 5823 Sostar A., Organizacija in ekonomika NC proizvodnje 1977.
- 5824 Leš P., Pogonsko navodilo za 3-osni stroj in krmilno konzolo »Cincinnati Acramatic 5« 1975.
- 5825 Congres International de la Grosse forge International forging Conference Paris 1975.
- 5826 VI. kongres kovača Zenica 1977.
- 5827 M 6800 Microprocessor Application Manual 1975.
- 5828 Pfauter H., Pfauter Wälzfräsen I. 1976.
- 3587/401 Trbižan M., Uporaba odpadne krommagnezitne opeke za formanje težkih jeklenih ulitkov 1976.
- 5829 Richtlinien für chemische Laboratorien 1972.
- 5830 Analiza vrijednosti.
- 5831 Bunc M., Organizacijsko samoupravljaljski temelji integralnega marketinga 1976.
- 5832 Štambuk V., Mogučnosti kibernetike i stvarnost 1976.
- 5833 Souček B., Mala računalna 1975.
- 5834 Priročnik za kovinarje 1974.
- 3587/402 Razmjena analiza i usavršavanje analitičkih metoda 1976.
- 5835 Pantelić V., Optimalizacija planova samoupravne organizacije udruženog rada 1976.
- 5836 Orlović B., Organizacija i metodologija planiranja u osnovnim organizacijama udruženog rada 1976.
- 5837 Ramić D., Primena metoda funkcionalne analize vrijednosti u samoupravnom planiranju, poslovanja i razvoja 1976.
- 5838 Dohčević S., Metodologija informisanja organa upravljanja u složenim organizacijama udruženog rada 1975.
- 5839 Singer V., Interne cijene u poslovnom sistemu 1976.
- 5840 Baban L., Uskladjivanje aktivnosti 1976.
- 5941 Pauše Z., Vjerojatnost — Informacija — Stohastički procesi 1974.
- 3587/403 Wohinz J., Zalar B., Možnosti uporabe prahu, izhajajočega iz procesov izdelave in predelave jekla 1976.
- 3587/404 Glogovac B., Preiskava obrtovanja kovaške peči 1976.
- 3587/405 Koroušič B., Študij vpliva modifikatorjev na strukturo izločanja in porazdelitev karbidov pri taljenju brzoreznih jekel po EPŽ postopku 1976.
- 3587/406 Prešern A., Študij tehnoloških in ekonomskih činitelj pri uporabi metalizirane vložka za izdelavo kvartilnega jekla v obločni elektro peči 1976.
- 3587/407 Osojnik A., Odgoreni diagram 40-tonske elektro peči I, II. 1976.
- 5842 Verhoeven J. D., Fundamentals of Physical Metallurgy 1975.

Ogledalo Ravenčanov

REKREACIJA IN ŠPORT

šano in Miran Kos prav tako tretji na 100 m hrbtno, s tem da je dosegel republiški pionirski rekord.

PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE

Na 21. pohodu je v disciplini »partizanski marš« na 25 km dolgi progi uspešno nastopila sindikalna ekipa Železarne Ravne. Letos so nas zastopali: Alojz Golgranc, Egon Karpač in Mirko Kranjčan.

Posebne čestitke si zasluži naš veteran Alojz Golgranc, ki je kot edini sodeloval na vseh 21 pohodih. S. F.

GLAS O NAŠEM PLAVALNEM MITINGU GRE PO SVETU

Ravensko kvalitetno plavanje gre svojo logično pot: najboljši plavalci se uvrščajo v republiške in državne reprezentance. Z dobri rezultati opozarjajo nase doma in v tujini. Ker so v državi moči več ali manj izmerjene, se da napredovati še na mednarodnih tekmah.

Ne more pa se klub kar naprej dati samo vabiti v goste, zato je PK Fužinar priredil lani in predlani mednarodni četverboj na Ravnah, ki je letos prerasel v srečanje kvalitetnih plavalcev iz petih držav. In glas o Ravnah je šel po svetu. Širili so ga nad gostoljubjem in kvaliteto navdušeni strokovnjaki.

Odmevi so osupljivo laskavi:

— na sestanku trenerjev v Parizu so se zanimali za udeležbo na mitingu Ravne 78 Danci, Norvežani, Švedi in Belgijci;

— na mitingu v Trentu so ponudili udeležbo Portugalci in Švicarji;

— udeležbo je zagotovil eden vodilnih poljskih klubov, če bo le ravensko tekmovanje uvrščeno v mednarodni koledar.

Najzanimivejše pa je pismo trenerja vodilnega danskega kluba, ki se glasi takole:

»Od prijateljev trenerjev po vsej Evropi sem slišal o vašem tekmovanju. Naš klub je trenutno vodilni na Danskem tako v članskih kot pri mlajših kategorijah. Zelo bi želeli sodelovati na vašem tekmovanju. Naši plavalci so člani danske olimpijske reprezentance in državni prvaki v starejših in mlajših kategorijah.

Splita. Zmagovalec tega srečanja si bo priboril pravico sodelovanja na končnih kvalifikacijah, na katerih bodo še sodelovali: Rijeka, Jedinstvo iz Brčkoga in zmagovalec med Staro Pazovo in Rabotničkim.

TURNIRJI ZA NASLOV REPUBLIŠKIH PRVAKOV

Po tri najboljše uvrščene ekipe ženske in moške lige se borijo za najboljša mesta. Pri ženskah sodelujejo: Fužinar, Branik in Ljubljana. Dve najboljši ekipi bosta sodelovali na kvalifikacijskem turnirju za vstop v prvo zvezno žensko ligo. Do sedaj sta bila dva turnirja v Ljubljani in Mariboru. Igralke Fužinarja so dobile vsa srečanja. V Ljubljani so premagale Branik s 3:2 in Ljubljano s 3:1, v Mariboru pa oba nasprotnika s 3:0. Tako so naše odbojkarice že pred tretjim turnirjem osvojile naslov republiških prvakinj in imajo pravico sodelovanja na kvalifikacijah, ki bodo od 3. do 6. junija 1977.

Moške ekipe so imele samo en turnir. Mežičani so premagali oba nasprotnika: Jesenice s 3:1 in Mislinjo s 3:2. Končni zmagovalec pa bo postal novi član druge zvezne lige.

MLADINCI KOROŠKE SELEKCIJE REPUBLIŠKI PRVAKI

V Novi Gorici so koroški mladinci premagali vse nasprotnike in priborili pravico sodelovati na državnem prvenstvu.

NOGOMET

V zadnjih treh kolih prvenstva koroške regije pri članih so bili doseženi naslednji rezultati: Akumulator-Radlje 3:1, Fužinar Ojstrica 2:0, Peca-Korotan 2:0, Akumulator-Fužinar 4:2, Korotan-Ojstrica 5:0, Peca-Radlje 3:1, Fužinar-Korotan 4:3, Ojstrica-Radlje 7:2.

Tekma Peca-Akumulator je bila preložena zaradi sodelovanja Mežičanov na rudarskem prvenstvu Jugoslavije.

KEGLJANJE

V Kranju je bilo republiško mladinsko prvenstvo za posameznike in ekipe. Med posamezniki se je izkazal mladinec Fužinarja Jože Lasnik, ki je osvojil odlično drugo mesto.

V ekipni konkurenci pa so naši mladinci osvojili tretje mesto v postavi: Lasnik, Čede, Kamnik in Belaj. S to uvrstitvijo so se naši mladi kegljavniki uvrstili na državno prvenstvo, kjer so osvojili deseto mesto.

NAMIZNI TENIS

Člani Fužinarja so kot najmlajša ekipa presenetili poznavalce namiznega tenisa, saj so v zadnjih srečanjih premagali Kajuh iz Ljubljane in vodilno ekipo Triglav iz Kranja s 5:3. S tem uspešnim zaključkom so si zagotovili peto mesto v enotni republiški ligi.

Članice Fužinarja so imele v Zagrebu dva dvoboja prve zvezne lige. Obe srečanja so naša dekleta izgubila: z Mladostjo 6:0 in z Maratonom 6:2.

V Novi Gorici je bil prvi medregijski pionirski turnir. Pionirji vzhodne regije, za katere sta nastopala Janežič in Pavič, so prepričljivo osvojili prvo mesto. Tudi pri dekletih je zmagala reprezentanca vzhoda, za katero je igrala pionirka Fužinarja Barbika Logar.

5. TRADICIONALNI KUP ALPE — JULIJA

Na Ravnah so se pomerili v ekipni in posamični konkurenci predstavniki treh dežel: Julijske krajine in Benečije, Koroške in Slovenije.

Slovenijo so zastopali pri moških Kemičar, Kajuh, Muta in Fužinar, pri ženskah pa Sava, Fužinar, Petovija in Kemičar.

V ekipni konkurenci je zmagal Kemičar iz Hrastnika. Mladi igralci Fužinarja si dele peto do osmo mesto. Pri ženskah je zmagal Kras iz Zgonika pri Trstu pred domačim Fužinarjem.

V konkurenci posameznikov je zmagal Bargolija iz Trsta. Pri ženskah je bila najboljša Travnikova iz Celovca pred Miličevjo iz Zgonika, Med našimi je bila najboljša Erika Lesnik, ki je osvojila četrto mesto.

Pri veteranih je zmagal Tone Maklin pred Bratino iz Nove Gorice in Auprihom iz Mežice.

PLAVANJE

V Medlingu pri Dunaju je bil mednarodni plavalni miting, na katerem je sodelovalo več kot 100 posameznikov iz šestih držav. Miting je bil v novem državnem športnem centru, ki ima tudi 50 m pokriti plavalni bazen.

Uvrstitve naših plavalcev: Maja Rodič je zmagala na 100 m prsno s časom 1:20:11 in tako dosegla nova državna rekorda za starejše pionirke in mladinke. Miran Balant je zmagal na 100 m hrbtno in 200 m mešano. Tomaž Rodič je bil drugi na 100 m prsno, Dimiter Vočko je bil tretji na 400 m me-

Majska Gora

Na prvenstvu železarne Ravne v odbojki za ženske so sodelovale štiri ekipe. Prvo mesto je zaslužno osvojila izenačena ekipa metalurške proizvodnje, ki je premagala vse nasprotnice. Za zmagovalno ekipo so igrale: Rapnik, Tušek, Ugrin, Gradišek, Gros, Bavce in Lesnik.

V strelski ligi železarne so bili v dvobojih z zračno puško doseženi naslednji rezultati:

Industrijski noži: pnevmatični stroji I 448:411, komerciala: kadmurovsko splošne zadeve 356:276, livarna: pnevmatični stroji I 453:449, pnevmatični stroji II in TRO 404:207.

V zaključnem delu prvenstva železarne v kegljanju za posameznike je tekmovalo osem najboljših v disciplini 200 lučajev mešano. Prvak železarne je postal Janko Trstenjak iz čistilnice, ki je podrl 864 kegljev. Drugo mesto je osvojil Jože Klančnik, rezalno orodje, z 841 keglji, na tretje mesto se je uvrstil Janko Havle, ki je podrl 833 kegljev.

Rekreatorji železarne so imeli povratno športno srečanje z Rudarjem iz Zagreba. V nogometu so v skupini starejših zmagali naši s 3:1, pri mlajši skupini so zmagali Zagrebčani po streljanju enajstmetrovk s 4:3. V ostalih treh panogah je bila očitna premoč naših tekmovalcev, ki so zmagali v šahu s 5:1, v namiznem tenisu 9:0 in v kegljanju z več kot 200 keglji razlike.

V kegljaškem dvoboju sta se pomerila sektor za gospodarjenje in ekipa elektrotehničnih storitev. Tekmovalo je po 5 kegljavcev v disciplini 50 lučajev mešano. Zmagali so gospodarstveniki z 38 keglji razlike. Najboljša sta bila Gregl in German s 199 podrtimi keglji.

V nogometni tekmi je elektro delavnica topilnice premagala delavnico livarne s 3:2.

ODBOJKA

FUŽINAR PONOVNO PRVAK DRUGE ZVEZNE LIGE — ZAHOD

Do zaključka prvenstvene tekme na Reki so imele možnost osvojitve naslova še vedno vse ekipe favoritov: Metalac, Fužinar in Karlovac. Igralci Fužinarja so pred tednom premočno premagali najresnejšega tekmeca kar s 3:0. Številni gledalci so bili zadovoljni s prikazano igro domače ekipe, ki je končno tudi na domačem terenu pokazala, kako se igra prava odbojka.

V zadnjem kolu so igralci Maribora naredili Fužinarju odločilno uslugo, ko so premagali Metalca iz Siska s 3:1. Fužinar je na Reki premagal neugodno ekipo Partizana s 3:1 in tako zaslužno le s tremi porazi osvojil prvo mesto. Po štiri poraze imata Karlovac in Metalac. Ta pregled končne razvrstitve nam pove, da je bila borba za vrh ves čas tekmovanja negotova med tremi bivšimi prvotilgaši.

V prvi kvalifikacijski tekmi se bo Fužinar pomeril s prvakom druge lige — center Mladostjo iz

Želimo zvedeti, s kakšnimi pogoji bi lahko prišli k vam, če ste zainteresirani za naše sodelovanje. Pričakujemo vaš odgovor kolikor mogoče hitro.

Ker PZS in PZJ podpirata prizadevanje PK Fužinar, je upravičeno pričakovati, da se bodo posamičnega tekmovanja vrhunske kvalitete Ravne 78 udeležili plavalci in plavalke iz 10 do 15 držav. To bi bila največja mednarodna klubska plavalna prireditel v Jugoslaviji. Tudi v evropskem merilu bi to lahko bil miting, ki bi ime ravenskega športa in jekla ponese po svetu.

ŠAH

V prostorih šahovskega kluba Fužinar je bil 28. aprila odigran četrti hitropotezni turnir za »pokal Fužinarja 77«. Udeležilo se ga je 14 šahistov. Zmagal je Jože Žunec z 9,5 točke sledijo pa Uršič 9,5, Jože Jesenek in Kolar 9, Hrovatič in Fajmut 8 točk itd.

Po seštevku točk štirih turnirjev je vrstni red naslednji: prvo mesto si delita Žunec in Kolar s po 10 točkami, tretji je Jože Jesenek 9, četrti Ristič 8, peti Uršič 3, šesto mesto delita Vrečič in Pesjak s po 2 točkama.

POHOD SLOVENSkih ŽELEZARJEV NA URŠLJO GORO

Letošnji pohod slovenskih železarjev v organizaciji Železarne

Ravne bo v soboto, 11. junija 1977, in sicer na Uršljo goro. Naši gori, budni čuvajki Prežihovih samorastnikov, katera nenehno spremlja vsa dogajanja ne samo pri težkem delu v železarni, temveč tudi pri ostalem življenju na naših domovih, pri vseh veseljih in žalostnih življenjskih dogodkih, saj se gora od vsepovsod vidi in čuti, hočemo posvetiti naš letošnji železarski pohod.

Tega pohoda se ne bomo udeležili sami, temveč v spremstvu ostalih kolektivov združenega podjetja Slovenskih železarjev. Iz vseh podjetij bodo prišli naši sodelavci, da skupno stopimo na vrh gore, da se po težkem vsakodnevem delu otresemo prahu, zadihamo sveži zrak gore, se sprostimo, se tovariško pogovorimo in poveselimo.

Zbirališče za vse udeležence bo 11. junija 1977 ob 7. uri zjutraj pred Domom železarjev na Čevčovu, kjer bomo pričakali tudi ostale naše udeležence pohoda. Prevoz bo do parkirišča pri Ošvenu, odkoder bodo skupine odšle proti gori. Nekateri po strmi poti čez Kozji hrbet, ostali po normalni poti.

Povratak z gore bo okrog 13. ure do Naravskih ledin, kjer bo za udeležence prirejen piknik s tekmovalnim in kulturnim programom. Za orientacijo na pohodu in za varnost vseh udeležencev pa bodo skrbeli posamezni vodniki in gorski reševalci.

Franc Telcer

Gruhlenje

slovom in pošto, kolkovano s kolkom za 2 din

2. Zadnje šolsko spričevalo — odpustnico (original) o dovršeni osnovni šoli

3. Izpisek iz rojstne matične knjige — rojstni list

4. Splošno zdravniško spričevalo z rentgenskim pregledom pljuč v Koroškem zdravstvenem domu na Ravnah. Pregledi so vsak torek in četrtek od 7. do 10. ure; pred pregledom mora biti učenec tešč

5. Življenjepis, izpisan lastnorčno

6. Potrdilo o premoženjskem stanju ali skupnem gospodinjstvu predložijo učenci, ki se bodo prijavili na razpis za štipendijo.

Šolanje traja tri leta. Pravico do vpisa imajo učenci, ki so uspešno končali osnovno šolo. Redni vpis učencev bo 30. junija, a izredni 30. avgusta 1977. Navedenega dne se morajo učenci osebno

javiti ob 8. uri na upravi šolskega centra.

Komisija za sprejem učencev bo izbrala kandidate na podlagi učnega uspeha v osnovni šoli, rezultatov testa, ki so ga učenci opravili v osnovni šoli, in zdravniškega spričevala.

Učenci poklicne kovinarske in metalurške šole ter učenci šole za specializirane metalurške delavce prejmejo v času šolanja mesečno učno nagrado ali štipendijo, če sklenejo učno oziroma štipendijsko pogodbo. Višina štipendije je odvisna od učnega uspeha zadnjega opravljenega razreda in kraja bivanja v času šolanja, kar znaša od 550 do 900 din. Poleg osnovne štipendije bodo učenci prejeli tudi dodatek za tehniški poklic v višini 170 din.

2. Sprejem učencev za poklicne ozke profile v šolo za specializirane metalurške delavce a) za potrebe Železarne Ravne 41 učencev —

— talilec elektro peči	10 učencev (m)
— valjavec profilov	10 učencev (m)
— strojni kovač	8 učencev (m)
— strojni kalupar	10 učencev (m)
— žičar	3 učenci (m)

b) Za potrebe Gorenje-Muta — kmetijskih strojev in livarskih izdelkov — 40 učencev

— strojni kalupar	10 učencev (m)
— strojni kovač	10 učencev (m)
— talilec pri elektro peči	10 učencev (m)
— žarilec	5 učencev (m)
— jedrar	5 učencev (2 m + 3 ž)

Pravico do vpisa imajo učenci, ki so uspešno končali najmanj šest razredov osnovne šole in zadoštili šolski obveznosti.

V to šolo priporočamo vpis tudi učencem, ki so uspešno končali 8. razred osnovne šole, a so med šolanjem težje dojemali učno snov in sledili pouku.

Vpis je enak, kot je navedeno za vpis za učence v poklicno kovinarsko in metalurško šolo in je prav tako treba predložiti dokumente, ki so zgoraj navedeni.

Vsi kandidati se morajo javiti na šolskem centru na Ravnah dne 30. junija ob rednem vpisu in 30. avgusta ob izrednem vpisu, vselej ob 8. uri.

3. Center razpisuje tudi sprejem 32 učencev in učenk v strojni oddelku tehniške šole Jesenice, dislocirano enoto na Ravnah na Koroškem.

Šolanje traja 4 leta. Pravico do vpisa imajo učenci, ki so uspešno končali osnovno šolo.

Učenci z odličnim uspehom ne opravljajo preizkusa znanja, učenci s prav dobrim uspehom le v primeru prevelikega števila prijavljenih, vsi drugi pa morajo

opraviti preizkus znanja iz slovenskega jezika in matematike — samo pismeno, zato prinesejo s seboj nalivna peresa. Preizkus znanja bo 30. junija 1977 ob 7. uri oziroma 30. avgusta 1977 ob 7. uri. Pri sprejemu se upošteva mnenje psihologa, rezultat psihološkega testa v 8. razredu osnovne šole in zdravstveno stanje. Redni vpis bo 30. junija, a izredni 30. avgusta 1977. Kandidati morajo ob vpisu predložiti vse dokumente, ki so navedeni za vpis v poklicno kovinarsko in metalurško šolo.

Pouk se prične 1. septembra ob 7. uri zjutraj.

Pomanjkljivo opremljenih prijavitelj ne bomo mogli upoštevati. Štipendije za tehniško strojno šolo bodo razpisale delovne organizacije koroške regije, zato za te razpise zasledujte dnevno časopisje.

Ravne, maja 1977

Fotografije za to številko so prispevali: COP, F. Rotar in informacijska služba.

ŠOLSKI CENTER RAVNE NA KOROŠKEM RAZPISUJE

sprejem učencev v poklicno kovinarsko in metalurško šolo v šolskem letu 1977/78

V prvi razred šole bo sprejetih

a) za potrebe Železarne Ravne v poklicno šolo s praktičnim po-

ukom v šolskih učnih delavnicah in učnih kottičkih Železarne Ravne 113 učencev (100 m + 13 ž) za uk naslednjih poklicev:

— strojni ključavničar (strojni mehanik)	40 učencev (m)
— strugar	22 učencev (15 m + 7 ž)
— rezkalec	12 učencev (9 m + 3 ž)
— brusilec	10 učencev (7 m + 3 ž)
— talilec v črni metalurgiji	10 učencev (m)
— valjavec	10 učencev (m)
— obratni električar	8 učencev (m)
— finomehanik	1 učenec (m)

Učenci obratni električarji bodo obiskovali teoretični del pouka v Elektrogospodarskem šolskem centru v Mariboru, a finomehanik v Poklicni kovinarski šoli v Ljubljani, medtem ko bo praktični del pouka v obratih Železarne Ravne.

b) Za potrebe drugih delovnih organizacij v občinah koroške regije v oddelke poklicne šole s periodično organizacijo pouka na osnovi sklenjenih učnih ali štipendijskih pogodb z delovnimi organizacijami ali z zasebnimi obrtniki bodo sprejeti v uk učenci za naslednje poklice:

— Rudniki svinca in topilnice Mežica: strugar (4 m), rezkalec (1 m), strojni ključavničar (14 m), talilec v barvni metal. (5 m);
— Instalater Prevalje (5 m), Monter Dravograd (15 m), Kograd Dravograd (1 m) — konstrukcijski ključavničarji;

— Lesna Otiški vrh (2 m), Tovarna usnja Slovenj Gradec (2 m), Komunalno podjetje Slovenj Gradec (2 m) — strojni ključavničarji;

— Tovarna meril Slovenj Gradec: strugar (1 m), rezkalec (1 m), brusilec (2 m), orodjar (3 m), strojni ključavničar (1 m).

Te delovne organizacije so razpisale navedena učna mesta. Informacije prejmejo starši pri kadrovske službah v delovnih organizacijah.

Kandidati, ki se prijavljajo pod 1 a, 2 in 3, morajo predložiti osebno ali po pošti upravi šolskega centra naslednje listine (kandidati, ki se bodo prijavili pod 1 b v delovnih organizacijah, predložijo spodaj navedene dokumente le-tem):

1. Lastnorčno izpolnjeno prijavo za vpis v 1. razred strokovne šole (obr. 1,20) s točnim na-